

DELO

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA
NARODA SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

TRST SOBOTA, 4. NOVEMBRA 1950.

Jutri, v nedeljo 5 t. m. bo ob 9. uri v Kinu ob
morju otvoritev

**kongresa tržaških
partizanov miru**

MIR BO PREMAGAL VOJNO!

Cena 20 lir

Obnovljena izdaja leto II. šte. 98.

ŽIVELA VELIKA OKTOBRSKA REVOLUCIJA!

7. novembra slavi Sovjetska zveza 33. obletnico svojega obstoja. Deklacijske in miroljubne množice tega sveta proslavljajo letošni jubilej s velikimi manifestacijami, ki izkazujejo sovjetskemu narodu in njegovim domovini svojo privrženost, ljubezen in svoje zaupanje.

Letošnja proslava Velike proletarske revolucije, ki je odrgala svetlo sivo steno družbenemu režimu in predstavlja začetek novega, svetlega obdobja v človeški zgodovini, je izredne važnosti, ker človeštvo in svet pravičljiva teže časa po krivdi sovražnikov napredka in miru.

In prav zato, ker so se vsi vojni konflikti, nazadnjaki in imperialistični razvili v bližini in nevarni igri, se narodni sveta ozirajo k Sovjetski zvezi, ki so prepričani, da edino od tam lahko pride rešitev iz sedanjega položaja.

Vsa zgodovina Sovjetske zveze nam dokazuje, da so sovjetski narodi v težen in neizprosnem boju uspešno odpravili velike oktohrske revolucije, ki so jo izvedli proletarij, delovni kmetje in vojski Rusije pod vodstvom Boljševske partije Lenina in Stalina.

Pred 33 leti je petrogradsko delovno ljudstvo napravilo konec staremu izdajalski in protiljudski oblasti, razveljavilo zadnje irednjavo in poslednji simbol mravnjastva in izkoriščanja, Zimski dvorec, odpravilo oblasti kapitalistov in veleposesnikov ter vzpostavilo oblast veličanske večine ljudstva, oblast izkoriščanih, ki so se začeli nalogo likvidirati vsako izrednost človeka po človeku in vzpostaviti nove, svetlejšje in boljše življenje.

Proletarizacija socializma ni bila enostavna, Sovjetski narodi so morali razbiti na odkrite in prikriti sovražnike, so morali voditi odločen in neoporečen boj proti kontrarevoluciji, ki so jo izvajali, denarjem in orožjem pomagali isti, ki so danes izvedli napad na korejski narod in ki se vedno sanjajo o uničenju Sovjetske zveze in socialističnega reda. Sovjetski narodi so se morali boriti proti zastaralosti, dezolaciji, proti tehničnemu in moralnemu zmožnosti, proti sovražniški, proti sovražniški, ki so jo organizirali imperialisti preko svojih agentov v notranjosti dežel, proti Trumanku, Buharinu, Zinovjevu, Kamenjevu in končno proti oboroženemu napadu hiterjevskih hien, ki su sovali namolu ameriških in angleških imperialistov skušali uničiti sovjetski in socialistični red, razkosati proletarsko deželo in jo ponovno pahnili v kapitalistično suženjstvo.

Toda Sovjetska zveza je bila kos vsem nalogam, ki so se ji postavile v 33. letih njenega obstoja.

Pod vodstvom partije Lenina in Stalina so sovjetski narodi uresnili stoletno sanje vsega človeštva, odpravili vsako sled starega reda, zgradili novo družbo, v kateri je človek gospodar svoje usode in svojega življenja in se vsak zaveda, da je od njega odvisen nadaljnji napred.

Po zaslugi doslednega uresničevanja marksističnih leninističnih in stalinskih naukov je danes Sovjetska zveza postala vzor za vse narode in dežele na svetu in je stola za zmagovalno pot izgradnje komunizma, v katerem bodo vsi njegovi ljudje uživali največji prostost in največji dolgoletni žrtv in žrtvarnega dela.

Velika proletarska revolucija je napravila iz zaostale agrarne dežele najbolj industrializirano deželo na svetu. Revolucija je napravila iz zaostalih ruskih ljudi nove, svobodne, visoko izobražene in nadvse kulturne ljudi, ki so na predstirali napredka in nadaljnje zmagovalne razvoje človeške zgodovine in razvoja.

Ko so se vedno trajali boji za svobodo, Petrogradski izdajalci, bankovni buržoaznega in imperialističnega jarma, ko so bili generali, pomočniki tujih imperialistov pri izvedbi zarote proti revoluciji, je komaj rojena sovjetska oblast proslavila vsemu svetu, vsem narodom, vsem ljudem, da si je izbrala pot miru, pot mirnega sožitja med narodi, pot enakopravnosti med vsemimi ljudmi. In te poti se je Sovjetska zveza vedno držala: po revoluciji, ki je pred drugo svetovno vojno, za drugo svetovno vojno in danes, ko ameriški ljudozrci grozijo človeštvu z novim, strašnejšim klanjem in posušanjem.

Mir in enakopravnost med narodi sta bili načeli, na katerih naj bi se gradila nova oblika oblasti najsirotnejših ljudskih množic. Zato pa so vsi narodi spremenili in danes bolj kot kdaj koli spremljali z zaupanjem in predanostjo akcije te socialistične države. Vedo, da je Sovjetska zveza zgradila miru in napredka in zato težke udarce okupatorskim četam, ki se nedisciplinirano umikajo.

Proti vsakemu priključevanju ameriških osvoboditeljev in njihovih domaćih pomagačev je ljudska vojska Koreje začela silovit protinapad.

Na zahodni fronti so ustavili prodorilne 1. in VI. južnokorejske divizije proti mandžurski meji. Kimirsanova vojska je nato napadla prvo divizijo ter jo poginjala v beg, dočim je obkolila velik del šeste, ki je bila kasneje večinsoma uničena. Ljudska armada je nato prodrla

Titovci nas prodajajo za nekaj pušk in pest dolarjev

Kardelj je v OZN potrdil Daviesove izjave o Trstu

Titofašistični zunanji minister se zaganja proti SZ, ki ne dopušta kršitve mirovne pogodbe, nesramnega mešetarnjenja, «etnične» rešitve in prodajanja naših interesov Amerikancem, Angležem in De Gasperiju - Onemogli bes steklega psa, ker je dosledna politika miru ZSSR razkrinkala podlo igro beograjskih fašistov

Do sedaj so se vsi zainteresirani predvidevali izseljevanje Italijanov iz Trsta, naj se izrečejo gospodari in kolonisti, ne da bi pretrgali svoj začasn molk. Toda tudi oni so se morali preiti slej izjasniti zaradi vznemirjenosti tržaškega prebivalstva in zaradi obtožbov, ki so dan za danem prihajale v svet.

Toda kaj se je dogajalo v tem času sumljivega titofašističnega molka? Ves njihov tisk je pripravljaj koračja. Začel so zopet plati na dan lažnivo zgodbo o množičnem izseljevanju... Narodov v SZ in v državah ljudske demokracije, da bi mogli v poznejšem času najti priložnost opravilo za sklenitev mešetarskega in etničnega

sporazuma glede Tržaškega ozemlja, ki predvideva izseljevanje Italijanov iz cone B in Slovencev iz cone A, nadaljevanje okupacije v Trstu in potrditev priključitve cone B k Jugoslaviji. Če pa bi bila cone A okupirana po angleških načelih, bi morala biti njena uprava demokratijska, to je podvržena sedanji italijanski vladi. Dejansko so torej titofašisti, ti praporočenci za narodnostne pravice Slovencev, prodali Trst Amerikancem, Angležem in De Gasperiju, pristali na izselitev Slovencev s svoje lastne zemlje in s svojih rodnih domov. Zakaj? Zato, da bi lahko uživali pomoč imperalističnih gospodarjev, zato da bi se moglo v Trstu izkrcati orožje za Tito in Rankovića, zato da bi mogli ameri-

ški tanki in brodnice stalno ogroziti italijansko in jugoslovansko ljudstvo in mir na Balkanu, v Evropi in v svetu.

In Kardelj je v ponedeljek potrdil to, kar je izjavil angleški podtajnik za zunanje zadeve Davies, kar si je dak Sforza v svojem govoru v Milanu in kar zahtevajo ameriški imperialisti, ki nekočje več čakati in hočejo čimprej odpraviti ask spor med Italijo in Jugoslavijo.

Kardelj je pač ponovno dokazal, da je zakleti sovražnik miru in Sovjetske zveze. Niti z besedico ni omenil, kdo je kriv, da se ne izvajajo določbe mirovne pogodbe z Italijo, kdo je kriv, na ni prišlo do imenovanja guvernerja,

da je dosledno zabiliral usak poskus za rešitev tržaškega upravnja in smislu spoštovanja mirovne pogodbe. Ne, Kardelj ni rekel niti najmanjke besede proti Trumanu in njegovi imperialistični in polnohujski politiki.

Kardelj se je rajši zagnal proti Sovjetski zvezi. Zakaj? Ob tej priliki je pač prišla nesramnost titofašistov do viška in je presegla celo usako Trumanovo neslanost. Kardelj obtožuje Sovjetsko zvezo, da... ne dovoljuje nesramnega barantanja, etnične rešitve tržaškega upravnja in da se s svojo uztrajno in odločno zahtev po spoštovanju mirovne pogodbe protit povečevanju anlo-ameriške okupacije za svoje oborožene interencije proti drugim narodom.

Zato je Kardelj tako besen proti ZSSR. Besen, ker je SZ dosledna v svoji politiki miru in zahteva od imperialistov, naj spoštujejo usako mednarodno obveznost, ker se samo tako dajo rešiti vsa sporna upravnja.

Titofašistični stekli pes pa je tudi pretrgal molk in z veliko jasnostjo povedal, da je Davies govoril ne samo v imenu britanske vlade, marveč tudi v imenu titofašistov. Zato pa je odobril Daviesove besede, ki je dejal: «... obstajajo možnosti za doseg direktnega sporazuma med obema sosednima državama...». Kardelj pa ima še vedno toliko strahu pred množicami, da ne more povedati, kakšne so te možnosti direktnega sporazuma in kako bi se ta sporazum glasil. Jasno pa je, da so te možnosti imperialističnega značaja in da so ta sporazum skovali Italijani, Davies, Lombardo in Tito.

Kardelj je tudi jasno povedal, da je proti mirni pogodbi, ker ta ne dopušta prodajanja Slovencev. Samo s kršitvijo te pogodbe je možno mešetarnjenje s 50.000 Slovinci in njihovo izseljevanje. Sovjetska zveza ne dopušta nadaljevanja okupacije STO, zato pa je Kardelj proti mirni pogodbi, ker v tem primeru ne bi več užival imperialistični garanci.

Iz tega je torej razvidno, da je spoštovanje mirovne pogodbe edina, za sedaj najboljša rešitev našega upravnja. Samo tako »lahko preprečimo nesramno barantanje in nevarnost, da nas Kardelj in Tito za nekaj pušk in pest dolarjev prodaja Amerikancem in De Gasperiju.

SVETOZAR NOVAK

NA KONGRESU AFŽ V ZAGREBU POJE TITO HVALNICE AMERIKI

Jugoslavija bo dobila od ZDA novo posojilo za ceno svoje gospodarske in politične neodvisnosti

Jugoslovanski duče priznava polom petletnega gospodarskega načrta, katerega je moral prilagoditi zahtevam ameriških monopolistov - Posebna sodišča obsojajo delavce na težke zaporne kazni - Smrtna obsodba na Reki - Beograjska vlada priznala protiljudsko vlado Zahodne Nemčije

Težak notranjepolitični položaj je prisilil fašističnega komedianta Tita, da je v nedeljo spregovoril na kongresu titovske ženske organizacije v Zagrebu. Njegov govor je ponovno dokazal pravilnost dosedanjih naših trditev, da se je beograjska vlada popolnoma vdajala Ameriki, kateri sedaj poje hvalo kot največji dobrotnič Jugoslavije. Iz njega pa je tudi razvidno v kako obupnem gospodarskem stanju se danes nahaja jugoslovansko delovno ljudstvo, ki mu grozi najhujša lakota. Nehote je moral jugoslovanski firer priznati da slabe letine ni povzročila samo suša, temveč predvsem sobotaža samih kmetov, ki zaradi roparskih metod fašističnega odkupa miso hoteli obdelati več zemlje nego za lastne potrebe.

V začetku svojega govora je rotli zbrane titofašiste, naj vključijo v svojo organizacijo čim več žena, kar kaže, da se je veliko žena odtegnilo iz te fašistične organizacije. Ukazal jim je dalje, da morajo žene bolj kot doslej sodelovati pri prostovoljnem delu; znano je namreč, da se so prav žene prve odtegnile suženjski roboti za titovsko gospodstvo.

Nad vse zanimiva so dalje Titova priznanja o polomu petletke. «Gre samo za to», je izjavil med drugim, «da smo vso svojo pozornost usmerili proti tistim panogam gospodarstva, ki prav za prav pomagajo in morajo pomeniti, kar je najvažnejše, in imajo po svojem značaju prednost. To so težka industrija, elektrifikacija, obramba naše države itd. Temu smo posvetili naš vešjo skrb. Seveda imamo včasih tudi takaj težave. Naši ljudje spodaj so se težko privajali na to, da moramo, ko smo že zavzeli širok razmah ustvarjanja ne le v izpolnjevanju petletnega plana, temveč tudi pri drugih nalogah poleg petletnega plana, sedaj do določene mere odreči tej širini. Tako torej jugoslaštitični duče san priznava, da ne bo moglo izvesti marsikatero panoge petletnega načrta. Seveda ne pove izrecno, da je njegova vlada odstopila od prvotnega načrta na pritisk ameriških monopolistov, ki so za objuljena živila v vrednosti 200 milijonov dolarjev zahtevali od Tita, da mora opustiti nekatere industrijske panoge. Iz Titovih besed, eda se moramo odreči tej širini, pa izhaja, da je beograjska kliša dala ameriškim monopolistom železna zagotovila

Ko govori dalje o ameriškem posojilu v znesku 200 milijonov dolarjev za nabavo potrebnih živil do prihodnje žetve, Tito skuša dopovedati, da Američani niso stavili nobenih pogojev razen povračila posojila v dolgih obrokih. «Amerika nam bo dala, pravi dalje Tito, moramo pa reči, da smo od nje tudi prej dobili pomoč. Kdo je dejansko največ pomagal Jugoslaviji po vojni? Mi smo dobili 430 milijonov dolarjev vrednosti v živilih, strojih in drugem od UNRRA, toda tu je bila glavna Amerika». Tako nizko je že padel ta Trumanov hlapec v svojem klepetlavstvu, da na kongresu žena poje hvalo ameriškim dobrotničkom.

Za tem govori o težavah v poljedelski proizvodnji, ko nehotno prizna, da ni suša, temveč sobotaža kmetov in nesposobnost titovskih funkcionarjev predvsem kriva gospodarske katastrofe v Jugoslaviji. Tako priznava, da bo letos morala Jugoslavija uvoziti najmanj 4000 vagonov moli, čeprav je sedaj več prisašev v Jugoslaviji kot jih je bilo pred vojno, ko je se precej moli izvažala. Nato preide na zunanjo politiko. Tito ponovno izjavlja, da ni nevarnosti vojne, najmanj seveda s strani ameriških imperialistov.

A Titova vlada ni fašistična samo v besedah, temveč tudi v dejanjih. Za tem govori o težavah v poljedelski proizvodnji, ko nehotno prizna, da ni suša, temveč sobotaža kmetov in nesposobnost titovskih funkcionarjev predvsem kriva gospodarske katastrofe v Jugoslaviji. Tako priznava, da bo letos morala Jugoslavija uvoziti najmanj 4000 vagonov moli, čeprav je sedaj več prisašev v Jugoslaviji kot jih je bilo pred vojno, ko je se precej moli izvažala. Nato preide na zunanjo politiko. Tito ponovno izjavlja, da ni nevarnosti vojne, najmanj seveda s strani ameriških imperialistov.

A Titova vlada ni fašistična samo v besedah, temveč tudi v dejanjih. Za tem govori o težavah v poljedelski proizvodnji, ko nehotno prizna, da ni suša, temveč sobotaža kmetov in nesposobnost titovskih funkcionarjev predvsem kriva gospodarske katastrofe v Jugoslaviji. Tako priznava, da bo letos morala Jugoslavija uvoziti najmanj 4000 vagonov moli, čeprav je sedaj več prisašev v Jugoslaviji kot jih je bilo pred vojno, ko je se precej moli izvažala. Nato preide na zunanjo politiko. Tito ponovno izjavlja, da ni nevarnosti vojne, najmanj seveda s strani ameriških imperialistov.

ZMAGOVITA OFENZIVA korejske ljudske vojske

Uničenje 24. ameriške in štirih satelitskih divizij - Napredovanje Kimirsenovih junakov - Polozaj v Tibetu in Vietnamu

v sovražne položaje ter osvobodila mesta Huicun, Onjong in druga. Tudi na vzhodnem bojišču je začela osvobodila vojska s silovitimi protinapadi ter prizadela Singmanrjevo divizijo. Sedaj pa so začeli padati udarci na ameriške čete. Na področju Unsana so korejske čete napredovale od 10 do 80 kilometrov, sta bila obkoljena dva polka 1. ameriške konjeniške divizije. Poveljstvo je uprepustilo svoj usodni obkoljene volake. 24. divizija je južno od Unsana imela težke izgube. Po poročilih novinarjev je bila skoraj uničena. Na področju Anja je preko 20.000 Korejcev stopilo v ofenzivo in zadaja težke udarce okupatorskim četam, ki se nedisciplinirano umikajo.

Proti vsakemu priključevanju ameriških osvoboditeljev in njihovih domaćih pomagačev je ljudska vojska Koreje začela silovit protinapad. Na zahodni fronti so ustavili prodorilne 1. in VI. južnokorejske divizije proti mandžurski meji. Kimirsanova vojska je nato napadla prvo divizijo ter jo poginjala v beg, dočim je obkolila velik del šeste, ki je bila kasneje večinsoma uničena. Ljudska armada je nato prodrla

V tej novi protiofenzivi uporablja ljudska vojska najmodernejša orožja, med drugim novo vrsto raketenega topa, letala na reaktivni pogon 1. dr. Pri njihovih napadih jih podpirajo partizani, ki jih je na deset tisoče v zaledju ameriških divizij. Posebno aktivni so v južni Koreji, kjer so uničili mešano posadko v pristanišču Inčon. Tudi luka Mokpo na jugozahodu Koreje je se vedno trdno v rokah partizanov. Dopisnik Pravde poroča, da so korejski partizani zelo dobro organizirani in oboroženi, da imajo dovolj streliva in vodijo obsežno vojaško akcijo proti ameriškim osvoboditeljem ter njihovim pomagačem.

Položaj ameriških okupacijskih čet in Singmanrjevih oddelkov se poslabšuje še zaradi hudega mraza in velikih snežnih metežev v sedlet populnoma uničila mesto Kojo, vrnili Koreji. Cele v najbolj opti-

Ameriški ljudozrci in njih sateliti so zavrnili miroljubne predloge ZSSR

Celo reakcionarni tisk ugotavlja, da je Kardelj napadel sovjetske predloge za pakt miru, prepoved atomske bombe in razorožitev mnogo bolj od vseh ostalih zahodnih predstavnikov - Nasprotja med ZDA, Veliko Britanijo in Francijo

Ob vprašanju nemške oborožitve se je seja 12 zunanjih ministrov atlantskih dežel spotaknila. Njeni organizatorji pa so jo morali prekiniti, ker je kazalo, da ne bo rodila zadanih uspehov. V svojih blaznih načrtih za novo vojno in za čimprejšnjo mobilizacijo ljudi, ki bi morali umirati za interese ameriške domovine, so prekooceanski imperialisti skušali na konferenci 12. ki je odprla preteklo soboto, vsiljati satelitem svojo voljo in začet z aktivnim pripravljanjem evropske vojske, v kateri bi morale imeti glavno besedo nemške čete. Toda na konferenci je prišlo do ostrih nasprotij med ZDA, Veliko Britanijo in francoskimi predlogi, ki so bili odobritve svojega načrta za obnovitev nemške vojske, njenega glavnega stana in ponovno vzpo-

stavitev obvezne vojaške službe v bonnski Nemčiji.

Francosko javno mnenje pa je proti temu. Zato pa francoski predstavnik predlagajo, naj se nemška vojska - že obnovi v tako okričeni obliki - nato vztraja na svojem stališču o ustanovitvi evropske vojske brez Velike Britanije in vključitvi nemških čet. Velika Britanija pa se pravi in prevzema drugemu predlogu. Zahteva uveljavitev in Francijo ZDA zahtevajo vito evropske vojske, nemške čete na bi bile vključene v francoske, angleške in ameriške enidine.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitom, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvoboditev Tibeta.

Radio Pekin poroča, da je kitajska ljudska armada osvobodila mesto Sambo, 170 kilometrov v notranjosti Tibeta. Tibetanske čete se pridružujejo osvoboditeljem in jih vodijo po zelo slabih cestah, ki vodijo proti notranosti dežele.

Ob velikih uspehih govore tudi poročila iz Indokine, kjer se je borba razširila še na ostali dve pokrajini Anam in Kočinčino. Vojska Hočiminh je osvobodila Din Lap in druga mesta ter uničila mnogo gnezd s francoskimi posadkami vred, da je moral ugotoviti, da se je

stavev obvezne vojaške službe v bonnski Nemčiji.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitom, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvoboditev Tibeta.

Radio Pekin poroča, da je kitajska ljudska armada osvobodila mesto Sambo, 170 kilometrov v notranjosti Tibeta. Tibetanske čete se pridružujejo osvoboditeljem in jih vodijo po zelo slabih cestah, ki vodijo proti notranosti dežele.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitom, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvoboditev Tibeta.

Radio Pekin poroča, da je kitajska ljudska armada osvobodila mesto Sambo, 170 kilometrov v notranjosti Tibeta. Tibetanske čete se pridružujejo osvoboditeljem in jih vodijo po zelo slabih cestah, ki vodijo proti notranosti dežele.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitom, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvoboditev Tibeta.

Radio Pekin poroča, da je kitajska ljudska armada osvobodila mesto Sambo, 170 kilometrov v notranjosti Tibeta. Tibetanske čete se pridružujejo osvoboditeljem in jih vodijo po zelo slabih cestah, ki vodijo proti notranosti dežele.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitim, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvoboditev Tibeta.

Radio Pekin poroča, da je kitajska ljudska armada osvobodila mesto Sambo, 170 kilometrov v notranjosti Tibeta. Tibetanske čete se pridružujejo osvoboditeljem in jih vodijo po zelo slabih cestah, ki vodijo proti notranosti dežele.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitim, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvoboditev Tibeta.

Radio Pekin poroča, da je kitajska ljudska armada osvobodila mesto Sambo, 170 kilometrov v notranjosti Tibeta. Tibetanske čete se pridružujejo osvoboditeljem in jih vodijo po zelo slabih cestah, ki vodijo proti notranosti dežele.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitim, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvoboditev Tibeta.

Radio Pekin poroča, da je kitajska ljudska armada osvobodila mesto Sambo, 170 kilometrov v notranjosti Tibeta. Tibetanske čete se pridružujejo osvoboditeljem in jih vodijo po zelo slabih cestah, ki vodijo proti notranosti dežele.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitim, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvoboditev Tibeta.

Radio Pekin poroča, da je kitajska ljudska armada osvobodila mesto Sambo, 170 kilometrov v notranjosti Tibeta. Tibetanske čete se pridružujejo osvoboditeljem in jih vodijo po zelo slabih cestah, ki vodijo proti notranosti dežele.

Zaradi tega nasprotja je bila konferenca prekinita. Odmene tega paza ameriške politike je zelo velika. Predvsem se poudarja, da so narodi začeli zelo vidno vplivati na svetovno politiko in da je nemogoče prezirati miroljubnih želja ljudskih množic.

V OZN se z vso ostrino nadaljuje borba med dosledno politiko miru Sovjetske zveze in politiko nasilja in vojne ZDA ki jih vestransko podpirajo njihovi sateliti.

ZDA so s cinizmom zapovedale svojim satelitim, naj se protivijo sovjetskimi predlogom za prepoved atomske bombe, sklenitev pakta miru med veselesimi in razorožitev. Jasno je, da bodo narodi zahtevali odgovor za tako odločbo, ki nam še vedno očividno dokazuje, da so ZDA najhujši sovražnik miru in da namerijo cerkvenega in svetnega glavarja Tibetancev Dalaj-lame, da v odnesel državne zaklade v Indijo. Tudi v Tibetu so se pojavili partizani proti nameram čet Dalaj-lame, da bi ovrnil osvobod

Vedno bolj se širi osvobodilna borba v Jugoslaviji

Jugoslovanski delavci v borbi za povratek Jugoslavije v tabor miru

Težak in neznošen jarem kolonialnega suženstva, je stavila na pleča narodom Jugoslavije topla imperialističnih blapcev, klika Tita-Rankovića. Z izpostavljanjem strahovitemu kolonialnemu izkoriščanju, ropanju, nasilju, fašistično-gestapovskemu terorju ter brezpravju, se najhujše delovne množice Jugoslavije — delavci, kmetje, mladi, žene in delovna inteligencija — nahajajo v tako neznošen položaj, kakršnega ne pomnijo niti v najhujših časih zgodovine jugoslovanskih narodov.

Zločinska banda Tita - Rankovića ne skbi niti za najosnovnejše življenjske potrebe delavcev. Potom prisilnega odkupa so titovci oropali kmetu ter z izvajanjem v kapitalistične države odvzeli še zadnje zaloge žita, mesa in drugih proizvodov tako, da jugoslovanskemu kmetu niso ostale niti osnovne življenjske potrebe. Z druge strani, da čim bolj povečajo izvoz žita na podlagi zgodovine dogovora s kapitalističnimi državami, je Tito-va klika znižala najnižji delavski minimalni izplač bori obrok kruha za 10 odst., da o ostalih življenjskih potrebščinah — mlečnih proizvodih, mesu, itd. sploh ne govorimo. Te potrebščine široke delavske množice itak ne dobivajo že več mesecev, niti na osnovi takolimenovane »zagotovljene preskrbe«. Z obliko in obutvijo je še

hujše. Na tako imenovane kupone in točke ni že zdavnaj mogote ničesar dobiti. Seveda jugoslovanski delavci, si s svojimi beraškimi dnevnici ne morejo nabaviti potrebna oblačila v prosti prodaji, ker so cene nelzerno visoke. Po novi titovski uredbi o cenah, stanje čyji 5.600 din, t. j. toliko kolikor znaša dvomesečni zaslužek delavca. Navadna dvomesečna obleka stane 12.000 din, t. j. štirimesečni zaslužek delavca. Da bi se bolj znižala še itak porne dnevnice in plače delavcev in nameščenecv, je fašistična titova tolažila izdala uredbu o takolimenovani ukličitvi službenega davka in deleža za socialno skrbstvo ter na ta način znižala tudi delavcem njih zaslužek. S to uredbo je doseganja delavska dnevnica na ponovno znižanja za 5 do 10 odst.

Vse to jasno dokazuje, da so najhujše delovne množice, zaradi bornih dnevnice in velike druginje, siabe prirane in težkih življenjskih pogojev, privedene do skrajne bede, izčrpanja in onemoglosti. V državi vlada lakota, č pri množici delavcem nove grozne preizkušnje.

Usoda jugoslovanskih narodov ni bila nikdar tako temna, žalostna in težka, kot je danes pod zverinskimi režimi Tita-Rankovića. Tega se dobro zavedajo in vsakodnevno na lastnih plečih občutijo jugoslovanske delovne množice.

Zaradi tega se vedno bolj razvija in širi osvobodilna borba jugoslovanskih narodov, ki jo odlično vodijo proti fašističnemu režimu tople Tita-Rankovića. Hrbtenico te borbe tvori vedno močnejša povezava med delavci in kmeti, pod vodstvom delavskega razreda in njegove predstraže — nove Komunistične partije, ki se v borbi ustvarja in kalí.

Ali je tudi to "informbirojevska laž"?

SVOJEVRSTEN RED V MESNICI

Pred prodajno meso »Pri Podgorščaku« v Kamniku se je v soboto že ob 4.30 zjutraj zlo ljudi, ki so čakali na meso v zajamčenih preskrbi. Prodajalna je ostala zaprta še ob 10. ur, čeprav bi se morala odpreti ob 8. ur, ker nameščenka, ki strizže kupone, se ni blagovolila priti v službo. Ko jo je eden izmed čakajočih tovarišev šel iskat na dom, so mesnico končno le odprli.

Zdaj so se vsi ljudje v prodajalno kot toča in si delali pot s komolci ter potisnili matere z otroki in invalidne nazaj. Ob 12. uri je meso zmanjkalo in tako so morali ostali praznih rok domov.

Razumemo, da so v zajamčeni preskrbi težave, ne moremo pa se sprizniti s tem, da invalidi in matere z otroki, ki jih ne smejo same pustiti doma, še vedno nimajo prednosti. Vprašujemo se tudi, kakaj nameščenka, ki reče nakaznice, ne pride v službo pravočasno? (iz »Ljudske pravice« 30. sep. 1950).

«Hrabrost» ame-ških napadalcev na Koreji

Heroja korejske osvobodilne vojske tov. Lia Dukkoosa so ameriški napadalci skupno z izdajalci korejskega ljudstva usmrtili na najbolj zverinski način.

SREČNO ŽIVLJENJE SOVJETSKE LJUDI

Enotnost in bratstvo narodov Sovjetske zveze.

(W. Korezki)

Moški in žene na prisilnem delu v Raši

Deficit LR Hrvatske znaša 2 milijardi in 500 milijonov din

Rudarji Raše uhajajo iz rudnikov - Na njihovo mesto mobilizira UDBA moške in žene iz bližnjih okrajev - Stanje v puljski ladjedelnici «Scoglio Ulivi» - Od 3.000 zaposlenih delavcev samo 300 strokovno usposobljenih - Odpor delavcev

Vsi ukrepi in odloki, ki jih je titovska fašistična oblast povzela, da prepreči stalno uhajanje delovne sile iz tovarni delavstvih, so se izkazali kot brezuspešni. Nečloveški pogoji v katerih mora danes živeti jugoslovanski delavec so privedli do neizogibne posledice, da se delavstvo na vse načine upira izkoriščevalskim kapitalističnim metodam klika Tita-Rankovića.

V kakšnih delovnih pogojih mora garati jugoslovanski delavec, nam med drugimi prikazuje primer rudnikov Raše v hrvatski Istri. Rudarji, ki so zaposleni v tamkajšnjih rudnikih prejemajo smešno nizke plače, ki jim komaj zadostujejo za lastno prehrano. V šestih mesecih napornega dela, ki gre tudi do 12 ur dnevno, so si lahko odtrgali od svojih plače le bornih par tisočakov, ki si jih posiljajo svojim družinam. Razumljivo je, da se družine rudarjev s tem denarjem nikakor ne

morejo preživljati in so zaradi tega izpostavljeni največji bedi in pomanjkanju. V rudnikih pa je življenje rudarjev v stalni nevarnosti. Titofašistična vodstva in državni organi ne povzamejo niti najmanjših korakov v zaščito delovne sile ljudstva. Rudniške naprave so še vedno zelo primitivne in dočela zanemarjene. Nič se ne briga za potrebna popravila ali zamenjavo gnilih lesenih ogrod. Prav radi tega so nesreče v rudnikih v stalnem postopku, kar povzroča med delavstvom resno zaskrbljenost in vedno večje ogorčenje. V vedno večem številu zapuščajo rudarji rudnike v Raši, ker se nečloveški in izpostavljeni stalni smrtni nevarnosti in nečloveškemu izkoriščanju. Pri tem je vsa, še tako natančna in stroga kontrola istih h udobecv zama.

Ker je iz teh razlogov začelo pri manjkovati v rudnikih delovne sile se titofašistična oblast poslužuje gestapovske metode takozvanega protostrovnega dela. Na izpraznjenih delovnih mestih pošilja prisilno mobilizirane ljudi iz bližnjih okrajev.

Posebno prizadet je okraj Poreč, kjer je UDBA prisilno mobilizirala vse, za delo sposobne moške in žene. Ti se morajo obvezno vrstiti bilde v rudnikih Raše ali pri cestnih delih v bližini Učke. Ti nesrečni stanjeje v lesenih barakah, mesto postelje pa se morajo zadovoljiti s par oterji gnile slame. Hrana je izredno slaba in seveda nezadostna, stazmer, ki so pač dočela silne onim v zloglasnih nemških taboriščih.

Ker so doživeli titofašisti s takozvanim »protostrovnim« delom povzani na celi črti, so se začeli svojeizposluževati metod zloglasne nacistične organizacije »Totia».

Večkrat smo omenili, da je takozvano »protostrovn« delo v Jugoslaviji dejansko zgubilo vsako ideološko priložnost. Protostrovn« delo so titofašisti spremenili v obvezno, oziroma prisilno delo in to bodisi v rudnikih, na cestah ali v lesnicah. Okrajni odbor dolodil, šneve za poedine vasi, ki se bodo morale udeležiti teh del. Vsi varčeni dotične vasi, ki je na vrsti, prejmejo nekaj dni pred določenim latumom pozivnico. Na dan, ki je bil določen za obvezno delo pa se pripeljejo v dotično vas udobci in sicer v pokritih kamionih. V slučaju, da bi se hotel nekdo izogniti tej roboti, ga udobci takoj oniščejo na domu in ga tudi s silo spravijo v pripravljeni kamion.

Ta gestapovske metode Rankovitevih valptov vzbujajo med prizadetim prebivalstvom vedno večje ogorčenje. Julija meseca je prišlo v neki vasi blizu Poreča celo do odkritega množičnega upora. Skupina kakih 50 moških, žena in mladincev, ki jih je UDBA-še spravila na kamione, se je odločno uprla udobcem, izstopila s kamionov ter jim jasno povedala, da se nečloveški udeležiti te tlake. Rankovitevim tolovajem ni preostalo drugega, kot da so zmesli svojo onemogočeno jezo in na nekem Joahimom Bernolcem, ki so ga takoj aretirali in prepeleli do krvi, čes, da je kriv tega ljudskega upora.

Zlastne posledice pogubonosne politike beograjskih krivnikov so pač iz dneva v dan očitnejše, da jih celo fašistična oblast ne more več zakrivati pred ljudstvom. Tako so n. pr. titofašisti na javnih sestankih povsem odkrito priznali, da ima L. R. Hrvatska nad 2 milijardi in 500 milijonov dinarjev deficita. Značilno je, da so prišle te številke na dan ravno v času, ko so začeli izročati titofašisti tovarne delavcem. Tako naj bi delavci nosili na svojih ramenih vso krivdo za polom Titovega petletnega plana.

V ladjedelnici «Scoglio Ulivi» v Puli je zaposlenih približno 3.000 delavcev. Toda od teh je le kakih 300, ki so v remnici strokovno usposobljeni. Lahko si torej predstavljamo kako napreduje delo. To pa še ni največje zlo. Med 3.000 delavci se nahaja namreč izredno velika številu udobovskih špijnov in provokatorjev, posebno žensk, ki imajo izredno nalogo, da kontrolirajo politično zavest delavstva. Seveda prejema ta udobovska zalega plačo kot vsi ostali delavci, da o postaršinskih nagradah sploh ne govorimo. Vse njihovo delo pa obstoja v pobiranju raznih odkupov, kot želbljev, vijakov in starega železja.

Posebno značilno je dejstvo, da sta se odpor in nezadovoljstvo do Titovega fašističnega režima začela nalgo širiti tudi med vojaštvom. Posebno v Pulju, kjer prejemajo vojaki nezadostno in slabo hrano, se nezadovoljstvo naglo širi. V zaupnih razgovorih s prebivalstvom so nekateri pripadniki JA jasno povedali splošno mnenje, ki prevladuje v njihovih vrstah. V primeru, da bi prišlo do nove vojne, bi pretežna večina vojaštva nikakor ne sledila Titovim vojnim pustolovčinam.

KRMIN — V krminski občini so uvedli nasilno izterjevanje davkov. Po hišah namreč krozi predstavnik sodnih organov in kjer davkoplačevalci, iz katerega koli razloga ne plačajo davkov, jim enostavno sekvestira, kar mu pač pride pod roko. Zelo demokratično kaj?

Tako skrbijo titofašisti za bodoče kadre

Lakota in pomanjkanje v pomorskem zavodu v Piranu

Večkrat smo imeli priliko čitati v titovskem časopisu o izredno dobro urejeni pomorski šoli v Piranu. Po titovskem pisarjenju bi izgledalo, da dijakom, ki so se posvetili pomorski karieri, v tem zavodu dejansko ne pmanjkuje ničesar. Toda resnica je, da žalost posamez različna od titovskega hvalisanja.

Dejstvo je namreč, da vladata tudi v pomorski šoli v Piranu največji kaos in pomanjkanje. Zaradi tega stanja se dijakci zelo pritožujejo, toda vse je zaman. Posebno žalostno stiko nudijo slabo urejeni prostori. V stabi se je zaradi izredne malomarnosti vodstva in pomanjkanja čistote, že razpasel usakovrstni mrčes. V eni sami spalnici pa mora spati tudi do 12 dijakov. Večina se mora zadovoljiti s posteljami brez blazinic. Tudi glede prehrane je stanje precej kritično in so dijakci pogostoma lačni. Pred meseci so se prejemali kruh v zadostni količini, sedaj pa ga primanjkuje. Ni redek primer, da ostane večje število dijakov »na skromnem dnevnem obroku« ka kruha. Za zajtrk prejmejo skodelico črne kave, brez sladkorja. Mleko je postalo že redek pojav. Dobilo ga le ob izrednih prilikah in še takrat

je pokvarjeno. Isto velja za juho, kisler na podlagi norm, ki jih bo seveda določila fašistična klika. V primeru, da ne bo neko delo dokončano v roku, ki ga določi zadruga, bo morali obrtniki plačati znatno globo in sicer 100 din, dnevno za vse dni, ki jih je uporabil za izdelavo določenega m predmeta.

Razumljivo je, da vzbujajo tako ezadružništvo pri ljudstvu največji odpor in širi upravičeno mržnjo do fašističnih oblasti.

Pred pritično mesecem dni so titofašisti razobnati, da je vsako protostrovn delo ukinjeno. Ljudstvo se je v resnici docela odahnilo, mislilo o dem bri veri, da je srednjeveške tlake ob koncu. Toda tudi tokrat se je, da bi bridoč baralo. Kmalu se je namreč izkazalo, da je bil titofašistični razglas o ukinitvi protostrovnega, ozaroma pristihnega dela le običajna propaganda, s katero so hoteli pač vsaj navidezno in začasno pomiriti ljudsko neveljavo.

V Bujah so namreč že teden dni po razglasu sklicali množični sestanki, kjer so fašistični oblastniki ponovno postavili na dnevni red upravljanje »protostrovnega« dela v dolini Mirne.

Po sestanku pa so dali vsim svojim podrepanikom točna navodila za splošno mobilizacijo po vsej Bušini.

Ponovna pristna mobilizacija je itak utrujenega in izčrpanega ljudstva je povzročila veliko nezadovoljstvo in ogorčenje, posebno še med mladino. V zadnjem času je v coni B porasla cena krompirja. Pred par meseci so menze kupovale krompir po 6 din., danes pa ga plačujejo že od 25 do 30 din., torej nad štirikrat dražje.

V Bertokih so titofašisti popolnoma izgubili svoje postojanko. Le štiri družine so še vedno vnete za beograjskega krivnika in njegovo fašistično režim. Med najbolj zagrinene pa spadajo znani Navel Egidino in oče Res klavna skupnica! Omeniti moramo še, da v vasi ne obstoja več, ne godba in ne pevski zbor. Tudi mladinska organizacija je v popolnem razpadu, ker se voška mladina neče udeleževati v titofašističnih organizacijah.

Dopisnik BACAN

V Parmi so se zbrali španski borec br. «Garibaldi»

PARMA — Preteklo nedeljo so se v prazni Stendhalovi Parmi zbrali italijanski demokrati in komunisti, ki so se udeležili španske državljanske vojne in so na španskem ozemlju z orožjem v roki nadaljevali borbo proti zaketemu sovražniku svobode, fašizmu. Italijanski borci v Spaniji so v garibaldiskih brigadah zapisali eno izmed najslavnejših strani zgodovine italijanskega ljudstva, ki se danes kot večerji bori za mir, svobodo in neodvisnost, proti usakumi protiljudskemu režimu.

Rdeča Parma je s slavaloki in velikimi napismi sprejela Garibaladince, ki so se po enajstih letih zopet srečali, da se pogovorijo o preteklem junastvu in o sedanjih težkih borbah proti imperializmu in njegovim hlapcem. Po cestah si novesegodaj videl gruč Garibaladincev v značilnih španskih kapakah z znakom internacionalnih brigad. Objemali so se, stiskali roke, marsikateremu so ušle solze veselja, ker je ponovno našel tovariša, ki je bil z njim pri Madridu, v Guadalajari, na Ebru in povsod, kjer je dijavila vojna, ki so jo sprožili fašistični zločinci s pomočjo aneumeševanja zapadnih demokrati.

Razgovorjali so se o tovariših, ki so junastvo padli v španski deželi in so postali simbol borbe za svobodo in mir useh narodov. Zaklinjali so se, da ne bodo dopustili novih spopadov, ki bi postavljali v nevarnost mir v svetu, ker so ga uprav v Spaniji branili v bratski vzajemnosti s predstavniki 22 narodov in španskim ljudstvom.

Na tem zborovanju so bili prisotni vsi slavni komandanti in voditelji, ki so jih spoznali in vzljubili v Spaniji in ki jih je spoznalo in vzljubilo ljudsko špansko ljudstvo. V Parmi je bil Luigi Longo, inspektor vseh mednarodnih brigad, Vittorio Vidali, ekomandant Carloga, ki je bil terer frankistov in fašistov in poveljnik slav-

nega V. španskega polka, ki je pred reorganizacijo v divizije in brigade štel nad 130.000 vojakov, Ilio Barontini, ki ga pozna tudi abesniško ljudstvo kot doslednega borca za pravice vseh narodov, Roasio, Sacchetti, Scotti, in drugi. Prisotni so bili tudi vodniki garibaldiskih junakov, ki so padli za svobodo španskega ljudstva. Bili so tudi predstavniki slavnih italijanskih partizanov in dva nosilca zlata kolajne za hrabrost: Arrigo Boldrini in Gina Borellini.

Okrog njih pa se je zbralo na tisoče in tisoče demokratov, ki so hoteli izraziti svojim najboljšim sinovom hvaležnost in zaupanje. Zbranim Garibaladincem in demokratom je spregovoril tov. Luigi Longo, ki je v svojem govoru do dna analiziral pomen zgodovinskega boja protifašizmu v Spaniji in odločno razkrinkal vse manevre novih zločincev, ki podpirajo Francovo režim in skušajo pripraviti novo vojno za umazane interese prekookeanske monopolistice. Če je bilo v Spaniji 3100 Garibaladincev, ki so predstavljali predrstavo italijanskega ljudstva v borbi proti fašizmu, danes, je vse italijansko ljudstvo strnjeno okrog svojih najboljših sinov in ne bo dopustilo, da bi kakoli postavljal v nevarnost demokracijo v Italiji in spravil deželo v breztomorno klanje. Španski borci bodo zato še krepkeje prisilili na sovražnika in bodo nadaljevali svojo borbo za mir, ki so jo začeli v Spaniji.

Na zborovanju Garibaladincev, ki so se udeležili španske državljanske vojne so bili tudi inozemski predstavniki francoskih garibaladincev, angleški borec Panjakov in drugi. Bili so tudi predstavniki našega ozemlja. Nabo naslednji je vodil tov. Vidali, ki je naslednji dan, v ponedeljek govoril pariskim meščanom o Trstu in njegovstvi.

s. K.

Pravična sodba jugoslovanskih delovnih množic bo sadila skupno izdajalcev in robovov.

DELO V GORIŠKI POKRAJINI

Uredništvo in uprava goriške izdaje «DELA»: GORICA, ulica XXIV. Maggio, šte. 18, prvo nadstropje. Telefonska šte. 666.

Sklican je kongres goriške federacije KPI

GORICA. — Na pokrajinski konferenci Federacije KPI za Goriško pokrajino, ki je bila preteklo soboto v Gradiški je bilo skliceno do 8. 9. in 10. decembra t. l. kongres pokrajinske federacije. Obenem s tem sklepom so bile izdane še smernice za vsa predkongresna zborovanja in konference, kakor tudi smernice za kongrese posameznih sekcij, ki bodo pred pokrajinskim kongresom.

Na zborovanju so govorili številni tovariši, ki so prikazali pozitivne in negativne strani dela Partije na Goriškem. Naj omenimo na tem mestu le nekatere.

Tov. Bergamas je govoril o kmetem vprisanju. Prikazal je sadove vztrajne in odločne borbe kmetov, zlasti kolonov, počinjarjev in nametnikov. Tov. Mira Rijavec pa je govorila o delovanju Partije med Slovinci. Tov. Pellis je poročal o kritičnih razmerah, v katerih se nahajajo tisti triški delavci, ki so bili prevrteni od titofašističnih banditov in so bili prisiljeni povrniti se v Trzico, kjer pa ne najdejo za politivne in to predvsem zaradi številnih istrskih esulov, ki so se medtem nastanili v Trzico. Tov. Zanolila in Trippi sta govorila o odločni in enotni borbi, ki jo vodijo delavci triške oljarne. Tov. Simis in Poletto sta govorila o borbi za mir in o delovanju partizanov miru. Prikazala sta številne ovire, ki so se stavile na pot partizanov miru, a tudi uspehe, ki so jih ti imeli v kampanji za podpis stockholmske resolucije.

Zborovanja se je udeležilo tudi poslanec tov. Beltrame. V svoji intervenciji je zlasti poudarjal potrebo po enotnosti vsega delavskega razreda in o pomenu borbe za mir. Tudi borba za delo in za življenjski obstanek, je dejal, je del borbe za mir. Borba za mir je tudi borba, ki jo vodimo proti titofašizmu, ki ogrožajo mir in so se vsestransko povezali s taborom imperialističnih vojnih luksužev. Apelaril je tudi, da je treba podpreti borbo Slovincem, kajti interesi slovenskih delavcev predstavljajo interese italijanskih delavcev in obratno.

Občina naj poskrbi za gradnjo hiš v Pevm

PEVMA — Zadnje čase je več družin zgubilo stanovanja, bodisi zato, ker jih rabijo lastniki hiš, ka-

Kdaj bodo zgradili brv čez Sočo pri Stražicah?

PODGORA. — Ze zvočjas je «Deo» pisalo o potrebi brvi čez Sočo v Stražicah. Ta brv je zlasti velikega pomena za delavce, ki dnevno prihajajo na delo iz Gorice v tukajšnje predilnice.

Vodstvo predilnice je sicer že večkrat obljubilo, da bo rešilo vprašanje omenjene brvi, a na žalost se bi ne rešili veliko stanovanjsko krizo, temveč bi tudi — vsaj delno seveda, zmanjšali brezposelnost.

GORICA. — 9. novembra se bo pričelo ponovno zasedanje goriškega občinskega sveta. Dnevni red prve seje še ni znan.

Zmaga delavcev tekstilne stroke

GORICA. — Pretekli teden je bil sklenjen sporazum med sindikalnimi predstavniki tekstilne stroke in industrijsko zbornico. Na podlagi tega sporazuma bodo delavci tekstilne stroke prejeli naslednje poviške plače:

55 odst. poviška za delo opravljeno v nočnih prazničnih urah; 40 odst. za delo v nočnih urah od delavskih; 20 odst. za delo po dnevu od delavskih; 35 odst. za delo po prazničnih med tednom. Poleg tega je zajamčen minimalni povišek plače za račun akordnega dela 24 odst. Število praznikov med tednom pa bo kvečjemu 13 na leto.

Zmaga borbe, ki so jo toliko časa vodili delavci tekstilne stroke pod vodstvom neutrudljive sindikalist-

ke tov. Terese Noce, je vsekakor velikega pomena. Predvsem je to zmaga žena, ki so po večini zaposlene v tekstilni industriji.

Izkoriščanje deklet v tovarni dežnikov

GORICA. — List »L'Ora del Lavorator« poroča v nekem članku v svoji zadnji številki, o nečloveškem izkoriščanju mladih delavk v mali goriški tovarni dežnikov, katere lastnik je neki g. Poletto.

V omenjeni tovarni vladajo pravda srednjeveška pravila. Predvsem ni točnega urnika, ki velja za delavce vseh strok. Ta traja gotovo dni tudi po 10 ur, čestokrat pa morajo delavke delati tudi ob nedeljah. Poleg tega pa je uvedena nekaka »norma«, po kateri mora »vsaka delavka, ne glede na to, če je zaposlena komaj 2 ali 3 tedne, izdelati po 15 dežnikov na uro. Seveda grozi delavki, ki bi iz katerega koli razloga ne dosegla »norme« določenem roku, enostavni odpust z dela z izgovorom, da ni »rentabilna«. Tudi šikanice, ki se radi hitrega dela čestokrat polomijo, morajo delavke same kupovati.

Tako je torej izkoriščanje delavk tam, kamor nimajo vstopa delavske in sindikalne organizacije!

GORICA. — Goriška prefektura je odredila, da mora živnozdravnik pregledati vse zaklane prašičke. Morda namerava zaklati prašičke, kadar 24 ur pred klanjem zaprositi za dovoljenje na občinskem živnozdravniškem uradu.

PODGORA. — Pred časom je bila določena vsota denarja za popravilo tukajšnje šole. Sedaj pa so izvedenci ugotovili, da šola ni enojno »potrebna popravila. Zato pravijo, da bodo pričeli s temeljitim popravilom šole v prihodnjih poletnih.

GORIŠKO SODIŠČE JE OBSDILO DEMOKRATE, FAŠISTIČNE IZJIVČE PA OPROSTILO

GORICA. — V ponedeljek je tukajšnje sodišče obsodilo pogojno na dva meseca zapora štiri demokrate iz Gradeža, ker so preteklega marca odgovorili na neko izjavo iz triških fašistov tako, kot je bilo pač potrebno. Tedaj je prišla v Gradež skupina fašistov iz Trzice, kjer je mislila poženjati svoj tradicionalni pohod kar pa so pogumni gradežani preprečili.

Goriško sodišče je seveda spoznalo, da krive liste ki so bili izjavili in napadeni ne pa triške fašiste, ki so prišli v Gradež izjavat.

Demokrate obsojajo, fašiste pa zagovarjajo!

Občina naj poskrbi za gradnjo hiš v Pevm

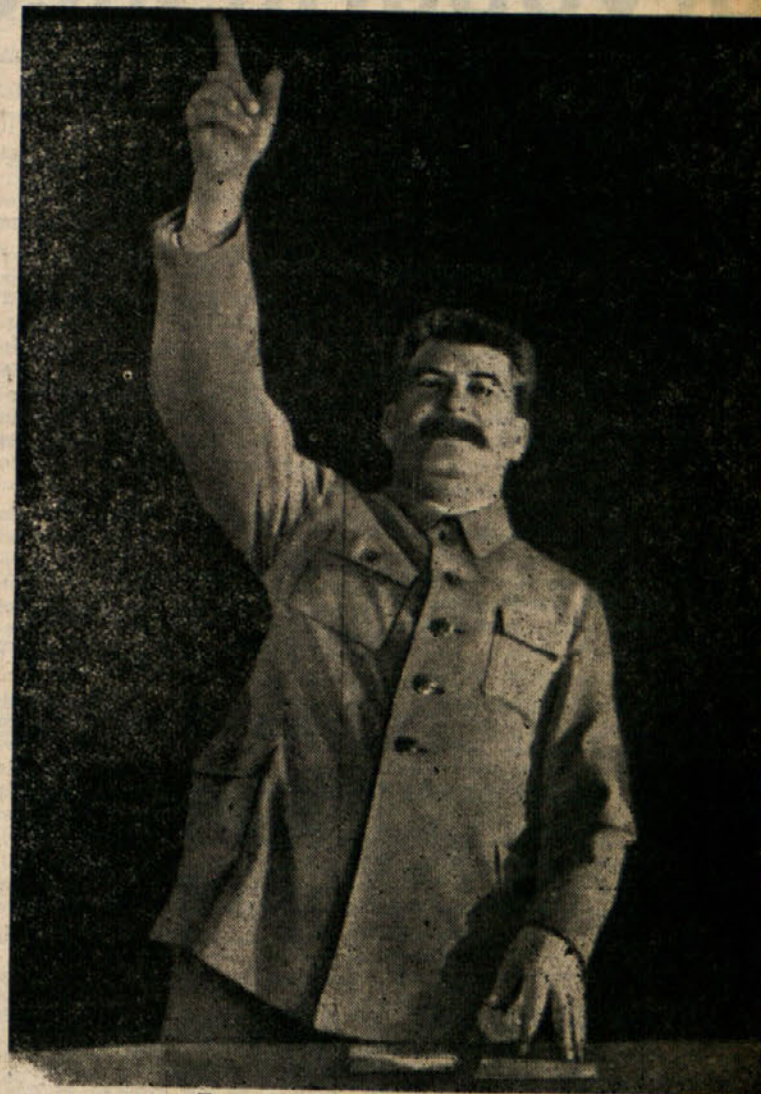
Pod zastavo Lenina in vodstvom Stalina za zmago komunizma

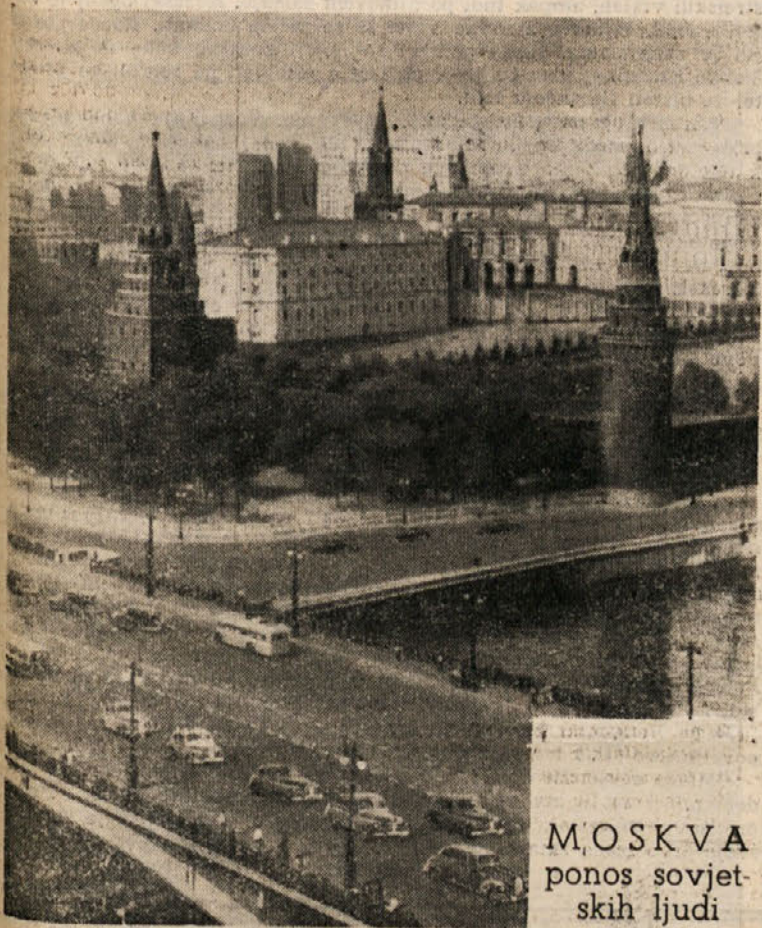
LENIN GOVORI MNOŽICI

Napad revolucionarnih množic na Zimski dvorec

Genialni vodja sovjetskih narodov tov. J. V. STALIN

MOSKVA
ponos sovjetskih ljudi

SOVJETSKI DELAVEC ustvarja boljšo bodočnost

Pred 33. leti se je odigral največji dogodek človeške zgodovine, dogodek, ki je naznanjal, da je ruski proletarijat prevzel v svoje roke usodo domovine in da je zrušil kapitalistični režim.

Iz razvalin stare carske Rusije, kjer so ječali v suženjstvu delavci in kmetje, je zrastle mogočna država, kjer živijo v svobodi in blagostanju milijoni in milijoni srečnih ljudi.

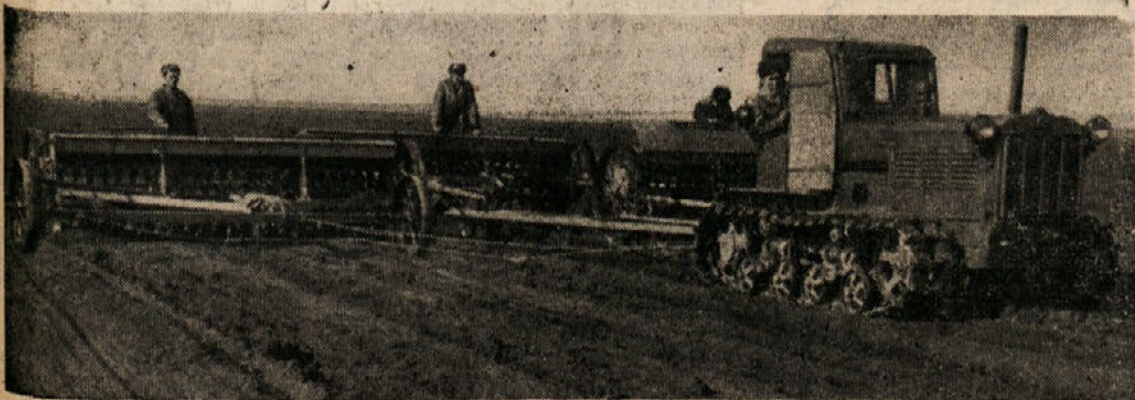
Iz zaostale dežele je sovjetsko ljudstvo zgradilo pod vod-

stvom slavne Boljševiške partije mogočno industrializirano in moderno državo.

Iz zaostalega ljudstva je zrastle pod modrim vodstvom tov. Stalina najbolj napredno ljudstvo na svetu, ki je danes vzor vsem narodom in h katerim se s hrepenenjem obračajo pogledi vseh zaslužjenih ljudi.

Ob tej priliki kličemo: naj živi Oktobrska revolucija, naj živi Sovjetska zveza, naj živi slavna Boljševiška partija, naj živi veliki vodja tov. Stalin!

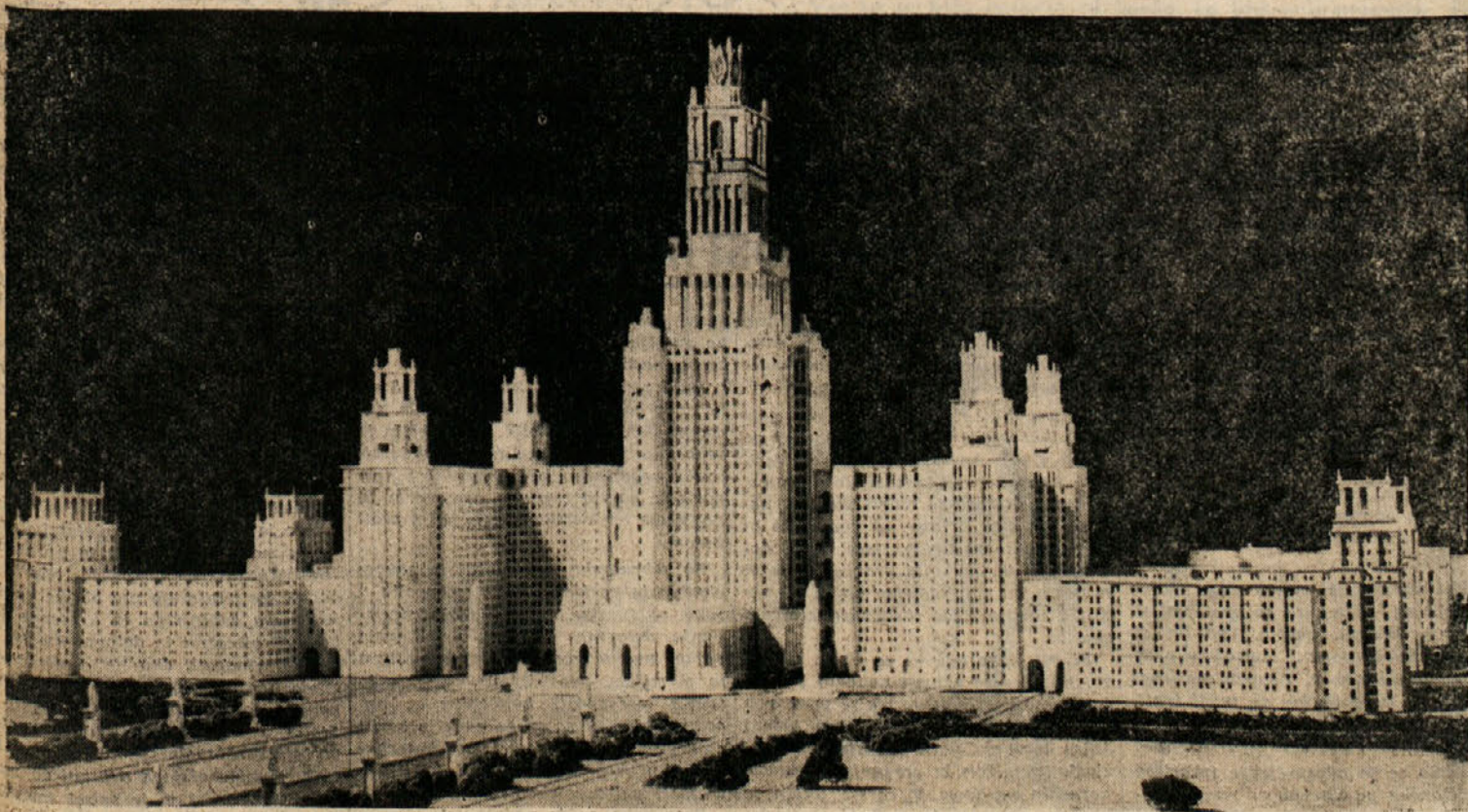

Edino socializem je porok boljšega življenja delovnega kmeta. V Sovjetski zvezi kmet obdeluje svojo zemljo s traktorji in drugimi poljedelskimi stroji.

Največje pažnje in nege so deležni v SZ otroci, ki bodo jutri kot odrasli ljudje nadaljevali ustvarjalna dela za še srečnejšo bodočnost svojega ljudstva.

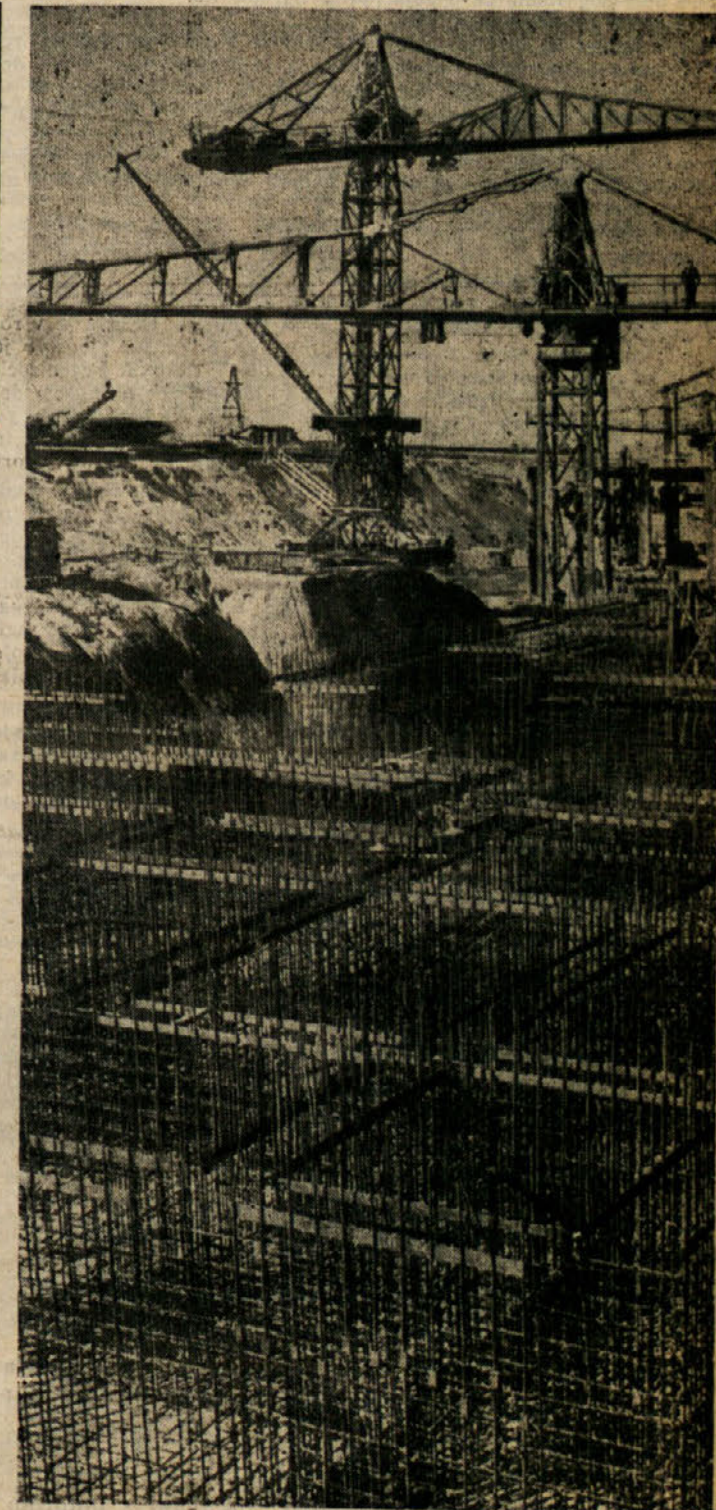
SOVJETSKIE PETLETKE BLAGOSTANJE SOVJETSKIH LJUDI

Novo vseučilišče v Moskvi

V deželi socializma ne poznajo brezposelnosti, lakote in bede.

Z velikim uspehom se izvajajo sovjetske petletke.

Politika leninizma je politika miru med narodi

Sovjetska zveza je dosledna prvoboriteljica miru v svetu

Takoj po Veliki oktobrski revoluciji je sovjetska vlada pozvala vse vojskujoče se narode in njih vlade, naj prenehajo z vojno ter sklenejo pravičen mir - V bivši Zvezi narodov je bila Sovjetska zveza edina veselica, ki je zahtevala znižanje obojestrane kolektivne obrambe v primeru fašističnega napada - V OZN pa zahteva poleg znižanja obojestrane kolektivne obrambe tudi prepoved atomske bombe

»Vprašanje miru je boleče vprašanje sedanosti. S temi besedami je veliki Lenin prišel svoj govor na zasedanju II. kongresa boljševikov oktobra 1917. Iz tega kongresnega zasedanja je bila poslana deklaracija o miru vsem vojskujočim se narodom in njih vladam ter proletariatu vsega sveta. Omenjena deklaracija je pozvala vse narode in vlade naj prenehajo s prelivanjem krvi. Pozvala jih je, naj prične s pogajanjimi za mir, ki naj temelji na pravičnih podlagih, brez zasedbe in brez prisvajanja tujih ozemij, kakor tudi brez zahtev po plačevanju nemogočih prispevkov.

Zle te prve deklaracije o miru, ki je bila izdana na predvečer dejanske uveljavitve Sovjetske zveze je razvidna vsa veličina in iskrenost politike miru in pravične ureditve v svetu, po čemer neprestano stremi v prvi vrsti prav Sovjetska zveza. In za tako politiko miru se Sovjetska zveza od svojega nastanka nadalje neprestano bori.

Ze prva deklaracija o miru je

Pod vodstvom Sovjetske zveze se danes bje velika bitka za svobodo vsega človeštva, ker vojna ne prinaša samo novih žrtvi in razvalin, marveč, tudi novo suženjstvo in nove mračne dobe, kjer vladata nasilje in teror.

razkrinkala vso hinavsko politiko imperialistov in razoborilnih vojnih hujskačev. Razkrinkala je imperialistično vojno, kot zločin in roparsko vojno. Obenem z njo pa je brezkompromisno udarila po tistih ki take vojne pripravljajo in podžigajo in ki v take vojne tirajo narode.

Nepričakovana deklaracija o miru je vzbudila veliko zanimanja v svetu. Pred ali slej je doselja, čuditi je delno svoj namen. Tudi imperialistični osvajači so bili prisiljeni razpravljati o miru.

Kmalu po koncu prve svetovne vojne je Sovjetska zveza zahtevala

prepoved uporabe strupenih plinov in morebitnih novih vojn. Pozneje je zahtevala prepoved bombardiranja in pobiranja civilnega prebivalstva, zlasti žena, starčkov in otrok. In še pozneje je zahtevala prepoved bakteriološkega zastrupljanja. Naposled pa je zahtevala znižanje obojestrane kolektivne obrambe in strogo kontrolo nad atomsko silo.

Ze v bivši Zvezi narodov je bila Sovjetska zveza edina veselica, ki je potovala za znanje oboroževanja. Zahtevala je kolektivno obrambo v primeru napada s strani fašističnih sil. Če bi bile ostale vesile in druge nefasistične države prejele zahteve Sovjetske zveze, bi ne prišlo do takratnega uničujočega tolikih evropskih držav. Toda te države niso hotele sprejeti sovjetskega predloga zato, ker so bile vprežene v imperialistični voz, ki je se že ne javno, pa vsaj podtaševstransko odobral fašistično vojno proti deželi socializma in miru in ker je bila Zveza narodov orodje reakcijskih sil, je podpirala sil vojne, ki so seveda v prvi vrsti žrjele tudi Zvezo samo.

V času med prvo in drugo svetovno vojno je Sovjetska zveza neprestano vodila miroljubno politiko, katere cilj je bil odvrti vojno in strahotno-roparskega števila dežel. Istočasno pa so imperialisti skupno s fašisti kovali zavratne in zločinne načrte, po katerih naj bi strli prvoboriteljico miru v svetu. Imperialisti so se potihoma veselili trenutka, ko bodo fašistične sile napadle Sovjetsko zvezo. Bili so pripravljeni vsak trenutek pristopiti na njih stran, kar se jim pa vse kakor ni posrežilo in to prav po zaslugi modre politike sovjetskih voditeljev.

Prav tako miroljubno politiko vodi Sovjetska zveza tudi v tej po-vojni dobi in to kljub vsem spletkam imperialistov in njih privrsovcov. Se za časa zadnje vojne je ob neki priliki to, Stalin dejal: »Ne gre samo zato, da zmagamo v tej vojni, temveč zato, da preprečimo novo vojno, če že ne za vedno, pa vsaj za daljšo dobo.« Besed velikega voditelja Sovjetske zveze se vztrajno držijo sovjetska politika. To nam jasno potrjuje dejstva.

Isto politiko kot nekdo v Zvezi narodov vodi danes Sovjetska zveza v Organizaciji Združenih narodov (OZN), kjer je že pred štirinajstimi leti zahtevala naj vse države znižajo oboroževanje, atomsko bombo pa naj postavijo izven zakona. Leta 1947 je zahtevala obsežno vojnih hujskačev, ki so našli ugodno zavetišče predvsem v ZDA. Leta 1948

Sovjetska zveza je pod vodstvom Partije Lenina in Stalina v teku 33 let svojega obstoja dosegla velike uspehe na vseh poljih socializma, ustvarjalnosti. Iz nekdajne, lahko rečemo priproste in borne industrije, se je razvila močna, moderna industrija, ki se po svoji količini in po kakovosti povsem lahko primerja z industrijo Združenih držav Amerike. Stalinski petletni načrti so popolnoma preobrazili lice nekdanjih nomadskih in gopoli pustih pokrajin. Izbrisali so vsako sled za brezposelnostjo. Medtem, ko v zapadnih kapitalističnih državah postopa brez dela nad 30.000.000 ljudi, vladajo v Sovjetski zvezi veliko povpraševanje po delovni sili. In vedeti moramo, da je v stari carski Rusiji vladala

Velika oktobrski revolucija je postavila temelje socialističnemu gospodarstvu

PREOBRAZBA IN RAZVOJ sovjetskega gospodarstva

Industrializacija dežele ter načrtno obdelovanje kolektivizirane zemlje sta za vselej odpravili brezposelnost in bedo - S pomočjo atomske sile bodo prostrane stepe in pušave spremenjene v rodovitne pokrajine, kjer bo dela in kruha za milijone srečnih ljudi

Velika brezposelnost. Na milijone sestranih kmetov je leto za leto iskalo bome zaposlitve v kavkazskih predelih Rusije in drugod.

Druga svetovna vojna je prizadela velika škoda vseh industrij, saj so bili najbolj opustošeni prav delovni industrijski predeli ob Volgi ter v Ukrajini. Toda kljub vsemu opustošenju je bila sovjetska industrija pred vojno presegla proizvodnjo izdelkov. L. 1949 pa je sovjetska industrija proizvedla presegla proizvodnjo izdelkov. L. 1949 pa je sovjetska industrija proizvedla presegla proizvodnjo izdelkov.

Govorili smo o poljedelstvu v Rusiji, ne da bi omenili ostale dežele, ki tvorijo sestavni del velike sovjetske domovine. To pa zato, ker je poljedelstvo prevladovalo predvsem v ruskih deželah vzhajši tudi Ukrajino. V obširnih predelih Zauralske Azije, Srednje Azije in Južne Sibirije, je bilo obdelovanje polja skoraj nepoznano. Tam so v stari carski Rusiji živeli predvsem nomadi - pastirji. Sicer so te dežele še vedno vir zorničnega bogastva, vendar pa — in to zlasti v sedanjih povojnih dobi — prav tam nastajajo nova prostrana polja.

Komu se niso vsaj delno znani velikopotezni načrti (o katerih smo svojčas pisali tudi v našem listu), ki bodo popolnoma preobrazili neokopane planjave Sibirije in drugih srednje azijskih step. Sredi Sibirije bo nastalo novo pravečito morje, ki bo po obseznosti skoraj toliko, kot Jadransko morje in katerega vloga bo spremenila celo ostro sibirsko klimo; istočasno pa bo tako vplivalo na suho stepsko podnebje, da bo iz narave, če smemo tako reči, izvalilo padavine v krajih, kjer so nepoznane že več stoletij.

Kateri izmed bralcev še ni slišal o veliki hidrocentralni pri Dnepropetrovsku? Več takih hidrocentral bo v teku nekaj let nastalo ob Volgi, Amu-Darji, ob Irtyšu in Obi v Sibiriji in drugod. In kdo še ni slišal o velikem načrtnem pogozdovanju v Ukrajini in ob Volgi? Veliki gozdni pasovi bodo ščitili prostrana polja pred suhim stepskim vetrovi, istočasno pa bodo povečali vlago, nakar bo narava sama nudila zemlji več padavin kot do sedaj. Medtem, ko zapadne, kapitalistične države pripravljajo načrte za novo klanje in za množično pokončenje človeštva ter za rušenje mest in vasi z atomsko silo, Sovjetska zve-

za uporablja isto silo za velikanska koristna dela. S pomočjo atomske sile podirajo pusto sibirsko gorovje, ki zapira pot toku velikega rek proti jugu, proti dosedanjim puščavi.

To so torej sadovi 33 letne politike, ki jo vodi Komunistična partija boljševikov; to so torej sadovi slavne oktobrski revolucije.

Dnes Sovjetska zveza koraka naproti velikim ciljem z velikimi in naglimi koraki. Prva dežela socializma se spreminja v deželo komunizma. Medtem pa je sovjetski delavec pozabil kaj je prav za prav brezposelnost, beda in pomanjkanje. Izginile so rane, povzročene po kapitalistični ureditvi države, a izginile so tudi rane, ki jih je zadal fašizem za časa zadnje vojne.

Ob zori 24. oktobra 1917 (5. novembra po novem številu) so skušali politiki in jurki v službi kontrarevolucije Kerenskoga zasedi tiskarno boljševiškega glasila »Rabočje Delo« in onemogočiti njegovo tiskanje. Od tega trenutka dalje so se začeli z veliko naglico odigravati dogodki, ki so privedli do strmoglavljenja zasovražene buržoazne oblasti in do osvojitve prve delavsko-kmečke države na svetu.

Delovno ljudstvo Rusije se je uprlo. Vse svet je gledal ljudi, ki so v težkih okoliščinah dne 1917, ko je še vedno divjala vojna in zahtevala novih in novih žrtvi, korakali pod gesli miru, zemlje in odprave usakrpane oblike izkoriščanja in postajali gospodarji lastne usode.

«Tako partijo imamo!» — te zgodovinske besede je V. I. Lenin izrekel junija 1917. na I. Kongresu sovjotov na predvečer Velike oktobrski revolucije. Sovražniki in izdajalci socialistične revolucije, hlapi buržoazije, menjševiki in eseri so izjavili, da ni take partije, ki bi sama prevzela oblast v tako črnih časih za Rusijo. Zgodovina je potrdila veliko resnico, ki so jo vsebovale besede Lenina. Partija Lenina in Stalina se je postavila na čelo socialistične revolucije in vodila narode Rusije k zmagi nad zatiralci in k izgradnji socializma.

Velika oktobrski revolucija je postavila temelje socialističnemu gospodarstvu

PREOBRAZBA IN RAZVOJ sovjetskega gospodarstva

Industrializacija dežele ter načrtno obdelovanje kolektivizirane zemlje sta za vselej odpravili brezposelnost in bedo - S pomočjo atomske sile bodo prostrane stepe in pušave spremenjene v rodovitne pokrajine, kjer bo dela in kruha za milijone srečnih ljudi

Velika brezposelnost. Na milijone sestranih kmetov je leto za leto iskalo bome zaposlitve v kavkazskih predelih Rusije in drugod.

Druga svetovna vojna je prizadela velika škoda vseh industrij, saj so bili najbolj opustošeni prav delovni industrijski predeli ob Volgi ter v Ukrajini. Toda kljub vsemu opustošenju je bila sovjetska industrija pred vojno presegla proizvodnjo izdelkov. L. 1949 pa je sovjetska industrija proizvedla presegla proizvodnjo izdelkov.

Govorili smo o poljedelstvu v Rusiji, ne da bi omenili ostale dežele, ki tvorijo sestavni del velike sovjetske domovine. To pa zato, ker je poljedelstvo prevladovalo predvsem v ruskih deželah vzhajši tudi Ukrajino. V obširnih predelih Zauralske Azije, Srednje Azije in Južne Sibirije, je bilo obdelovanje polja skoraj nepoznano. Tam so v stari carski Rusiji živeli predvsem nomadi - pastirji. Sicer so te dežele še vedno vir zorničnega bogastva, vendar pa — in to zlasti v sedanjih povojnih dobi — prav tam nastajajo nova prostrana polja.

Komu se niso vsaj delno znani velikopotezni načrti (o katerih smo svojčas pisali tudi v našem listu), ki bodo popolnoma preobrazili neokopane planjave Sibirije in drugih srednje azijskih step. Sredi Sibirije bo nastalo novo pravečito morje, ki bo po obseznosti skoraj toliko, kot Jadransko morje in katerega vloga bo spremenila celo ostro sibirsko klimo; istočasno pa bo tako vplivalo na suho stepsko podnebje, da bo iz narave, če smemo tako reči, izvalilo padavine v krajih, kjer so nepoznane že več stoletij.

Kateri izmed bralcev še ni slišal o veliki hidrocentralni pri Dnepropetrovsku? Več takih hidrocentral bo v teku nekaj let nastalo ob Volgi, Amu-Darji, ob Irtyšu in Obi v Sibiriji in drugod. In kdo še ni slišal o velikem načrtnem pogozdovanju v Ukrajini in ob Volgi? Veliki gozdni pasovi bodo ščitili prostrana polja pred suhim stepskim vetrovi, istočasno pa bodo povečali vlago, nakar bo narava sama nudila zemlji več padavin kot do sedaj. Medtem, ko zapadne, kapitalistične države pripravljajo načrte za novo klanje in za množično pokončenje človeštva ter za rušenje mest in vasi z atomsko silo, Sovjetska zve-

za uporablja isto silo za velikanska koristna dela. S pomočjo atomske sile podirajo pusto sibirsko gorovje, ki zapira pot toku velikega rek proti jugu, proti dosedanjim puščavi.

To so torej sadovi 33 letne politike, ki jo vodi Komunistična partija boljševikov; to so torej sadovi slavne oktobrski revolucije.

Dnes Sovjetska zveza koraka naproti velikim ciljem z velikimi in naglimi koraki. Prva dežela socializma se spreminja v deželo komunizma. Medtem pa je sovjetski delavec pozabil kaj je prav za prav brezposelnost, beda in pomanjkanje. Izginile so rane, povzročene po kapitalistični ureditvi države, a izginile so tudi rane, ki jih je zadal fašizem za časa zadnje vojne.

Ob zori 24. oktobra 1917 (5. novembra po novem številu) so skušali politiki in jurki v službi kontrarevolucije Kerenskoga zasedi tiskarno boljševiškega glasila »Rabočje Delo« in onemogočiti njegovo tiskanje. Od tega trenutka dalje so se začeli z veliko naglico odigravati dogodki, ki so privedli do strmoglavljenja zasovražene buržoazne oblasti in do osvojitve prve delavsko-kmečke države na svetu.

Delovno ljudstvo Rusije se je uprlo. Vse svet je gledal ljudi, ki so v težkih okoliščinah dne 1917, ko je še vedno divjala vojna in zahtevala novih in novih žrtvi, korakali pod gesli miru, zemlje in odprave usakrpane oblike izkoriščanja in postajali gospodarji lastne usode.

Prvi najzgodnejši odloki nove sovjetske oblasti, za katero so se izjavljali delavci, delovni kmetje, več let po okoliščini živelci, mesta in podeželje, na Vzhodu in Zahodu, na Jugu in Severu, so prinašali do tedaj teptanemu ljudstvu mir in zemljo ter temelje za odpravo usake izkoriščanja.

Začelo se je odpravljanje izkoriščanja človeka po človeku.

Toda pred Veliko proletarsko revolucijo se ni postavljalo ednotele upravljanje miru, zemlje in odprave izkoriščanja, marveč se je tudi postavila

Iz knjige «Velika proletarska revolucija»

Uničenje vstaje Kerenskoga in Krasnova

Dne 29. oktobra zjutraj je bil Kerenski dobre volje. Ni še vedel o polomu junkerske preukcije. Sreča se mu je nekako začela nasmejati in upanje na zmago se mu ni zelo tako prazno kakor pred dvema tremi dnevi.

Proti večeru pa je Kerenski zvedel za polom junkerske vstaje. Po sobah v dvorcu so ostali voditelji brez ljudi, generali brez vojske — Stankevič, Goc in drugi. Pribežniki iz Petrograda so prinesli s seboj zmedo. Vsi so se pričakali, dožili drug drugega napak, spietkarili.

Petrograd se je medtem pospešeno pripravil, da bi se upri Krasnovu. Ko je vojaški revolucionarni odbor siri junkersko vstajo, je izvedel odločne ukrepe za obrambo reče prestolnice in se pripravil, da bi zadal sovražniku uničujoč sunek. Kar na mah je bil izbežen načrt za napad.

Da bi se pospešil napad na čete Krasnova, je poslal Stalin na bojišče Serga Orzonkideja na čelo skupine boljševikov. Sergo je obhodil postojanke in se pogovarjal z rečnimi garisti, skrbno je preletal načrt napada ter poročal o njem Leninu in Stalinu.

Lenin in Stalin nista niti za hip prenehala utrujati boljševce. Dne 30. zjutraj sta poklicala k sebi vse okrajne organizatorje partije boljševikov. Lenin je poročal o položaju pri Pulkovu. Treba je razgubiti množice, morda bi se bo treba bojevali v mestu, sta zahtevala Lenin in Stalin ter vselej, naj pripravijo orožje in oddelke.

General Krasnov je ukazal kozakom napad. Kdo stojišoj kozakov je poslal proti Krasnemu selu, da bi zaobila desno krilo rečnih čet.

Kozaki so imeli premoč v topništvu. Izkušeni topničarji, ki si jim povečevali častniki, so zadajali rečnim četam znatne izgube. Rečni oddelki niso čakali na napad belogardistov. Dne 30. oktobra zjutraj so rečni gardisti po spretnem načrtu prešli v napad. Razlegel se je glas in edince so s komandirji na čelu v teku zdrvele z gore.

Toda rečni gardisti se niso zganili. Tedaj je vnovič zadonel glas in edince bol narasel. Rečni gardisti so se dvignili in se v drugo poglavi v naskok.

Stari, v bitkah izkušeni kozaki niso vzdržali vihnega navala rečnih gardistov. Goste, dolge strelske vrste borcev v civilnih površnikih so se spušale nizdol. Vsa pobočja pulkovskih hribov so nekako oživele. Videti je bilo, kakor da gredo nestete množice, vse ljudstvo proti pesici upornikov. Kozaki so vztrpeli. Začelo se je omahovanje. To se je stopnjevalo vsako minuto napada Rečne garde.

Proti poldnemu je prišlo iz Petrograda topništvo v moči treh baterij. Napad rečnih edinic je podprl topovski ogenj. Streljanje je bilo edineje hupe. Topovi se niso več tolkli samo po srednjih kozakiških strelskih vrstah, ampak tudi po njihovem zaledju. Kozakiški ogenj je začel slabeti. Njihove strelske vrste so se začele umikati. Rečna garda jih je zasledovala. Rečni oddelki so objeli kozaske boke in zavzeli Veliko Kuzmino, strelske vrste pa začele prihajati na železniško prugo ter se bližati Carskemu selu.

Kerenski je sedel v gašinskem dvorcu. Včerajšnja bahava pričnanost o zmagi je izpuhila. Spet je begal zdej k direktni zvezi, zdej k telefonu. Zdej niti svojim že ni več zaupal. Netolažljive novice iz Petrograda so spravile Kerenskoga v obup. Enako kakor na dan obleganja Zimskega dvorca, je spet sklenil zbežati ali, kakor je sam rekel, »nemudoma oditi bližajočim se oddelkom naproti. Toda pršli so Krasnov, Savinkov in zastopniki kozakiških oddelkov ter izjavili, da bi odhod Kerenskoga demoraliziral oddelke.

Ob tem času je Kerenski zvedel, da pehotne edince, ki jih je že zdavnaj in vztrajno objubljal glavni stan, ne marajo priti na pomoč. Poveljniki niso mogli poslati niti enega polka na pomoč Krasnovu in Kerenskemu.

Ob petih 45 minut je Kerenski ukazal načelniku gašinske letalske šole, naj postavi na dve letali strojine in ju nemudoma pošlje gen. Krasnovu. Toda ta je izpod Pulkova poslal mrka poročila: boljševiki so razbili kozake. Treba je bilo braniti Gašino.

Dne 1. novembra ob desetih 15 minut je Kerenski vnovič poslal sila nupno brzojavko Vikežu: predlog za premirje je sprejel, zdej čaka na odgovor. Toda rečni gardisti in mornarji so se že pojavili v spodnjem nadstropju dvorca. Ob eni popoldne je poslal Kerenski generalu Duhoyni brzojavko: »Ker odhajam v Petrograd vam izročam izpolnjevanje dolžnosti vrhovnega poveljnika. To je bila zadnja brzojavka ministrskega predsednika in vrhovnega poveljnika. Začase vlade, bahaska in lažniva kakor vse. Namesto da bi se odcepil, kakor je napovedal, v Petrograd, je 1. novembra okrog treh pobežnil po skrivnem hodniku starskega dvorca in prepustil usodi razbito protirevolucionarno boljševijo pri Petrogradu. Revolucionarne čete so zavzele Gašino in prijele poveljnost III. korpusa z generalom Krasnovom vred.

Plaša sovjetska oblast je s podporo pretežne večine delavcev in delovnih kmetov zatrla vstajo pristavev ostanka stare oblasti. Prva protisovjetska vstaja je bila razbita. Diktatura proletariata je slavila svojo prvo resno zmago.

(Iz knjige: «Velika proletarska revolucija»)

Sovjetska zveza je najbolj demokratična država na svetu

Vedno bolj pogostoma se dogaja, da se histerični protikomunisti zatekajo h krilaticam, da v Sovjetski zvezi ni demokracije, da tam vlada diktatura, da ni svobode itd. Vse orkester ameriške propagande je do pčice prevzel propagandistično gnusob Goebbelsovo arzenala in obnovil vse laži in klevete, za katere so narodi mislili, da so bile pokopane s Hitlerjem pod razvalinami Berlina.

Temu orkestru so se pridružili tudi titofasisti, ki so v grdobiji prekosili svoje ameriške gospodaje. Ranković, Tito, Džilas, Moša Pijade, Ranković so postali »baklji« protikomunizma in protisovjetizma in so privlekli ne samo iz starega in pokvečenega arzenala nacifasizma, marveč tudi iz trockističnih stereotipov protiljudsko gnolob.

Protikomunisti in zakletli sovražniki Sovjetske zveze pravijo, da v deželi socializma ni demokracije. In v resnici v Sovjetski zvezi ni demokracije za protiljudske elemente, za vojne hujskače, za izkoriščevalce, za ljudozrce ameriškega kova. Ti elementi so bili likvidirani v 33 letih zmagovite obkrožitve prve socialistične države na svetu. In danes v Sovjetski zvezi ni več ljudi, ki bi živeli na raneih drugih, ki bi hujskali človeka proti človeku, narod proti narodu itd.

Sovjetska demokracija, ki jo je vzpostavila Velika proletarska revolucija, je demokracija za vse, demokracija za ljudi, ki delajo, ki so potrebni človeški družbi, ki niso parasti. Sovjetska ustava, ki jo je leta 1936. odobril Vrhovni sovjet, je najbolj demokratična ustava na svetu.

Sovjetska demokracija zagotavlja delovnemu ljudstvu lastnino vseh proizvodnih sredstev, vsega privatnega, državnega in kolektivnega življenja in imetja. Država je v rokah ljudstva. Sovjetsko ljudstvo je organizirano v nestetih organizacijah, ki so postavljene na načelu demokratičnosti in ki kontrolirajo po svojih predstavnihih vse javno in državno življenje.

Državni organi odgovarjajo ljudstvu, ki jih kontrolira in jim more preključiti svoj mandat, ako ne delajo v interesu javnosti in skupnosti. Delavske, kmečke, združene, mladinske, ženske, strokovne organizacije zajemajo vse sovjetsko ljudstvo in zaradi tega postavljajo svoje kandidate za vrhovne organe oblasti.

Kritika in samokritika urejajo sovjetsko življenje. Kritika in samokritika je mogočno orodje, ki omogoča sovjetskemu ljudstvu, da

postavlja vsakega človeka pred odgovornost za izvršene dejanja. Minister ali predsednik zadruga, ministri, predsedniki ali najmanjši član tovarniške ali kmečke skupnosti so pred ljudstvom enaki, so pred kritiko in samokritiko enakovredni državljanji ZSSR brez nobenih predprav. Vsak je za svoje delo odgovoren pred skupnostjo, ki ga je izvolila ali mu poverila volilno vlogo.

V Sovjetski zvezi je nemogoče vsak poskus protiljudskega delovanja, ker se sovjetsko ljudstvo zaveda, da se nihče ne more izogniti svoji odgovornosti pred skupnostjo, ki dela za stalno izboljšanje življenjskih razmer.

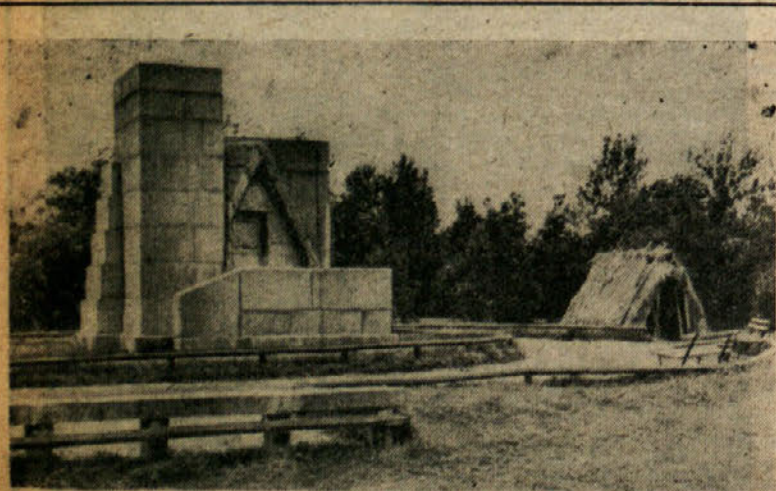
Ali je kaj takega mogoče v »demokraciji« Ameriki, v »demovini demokraciji« Veliki Britaniji, da ne govorimo o fašistični Španiji in o titofasističnem režimu v Jugoslaviji? Ne, nekaj takega ni mogoče v onih deželah enostavno iz razlogov, ki je tam oblast v rokah pešice kapitalistov, ki delajo za svoje interese in imajo v svojih rokah državne, vojaške, sodnijske, politične in policijske organe. Naj navedemo le en primer. ZDA imajo okrog 145 milijonov prebivalcev. Od teh je od 80 do 90 milijonov volivcev. Na zadnjih predsedniških volitvah je volila le tretjina ameriških volivcev. Od te tretjine pa Truman ni prejel niti polovice glasov. To pomeni, da je za Trumanovo volilo le šestina vseh upravljenih volivcev. Ali predstavljajo torej Trumanovo voljo Amerikancev? Samo, da ne. To je le en primer, ki nam dokazuje, da toliko opevana »zapadna demokracija« ni nič drugega kot demokracija za peščico ljudi.

Poleg tega pa ima ta peščica ljudi vse v rokah; tisk in državo, radio in policijo, vojsko in industrijo, sodnijo, zemljo, trgovino in banke. Delovno ljudstvo pa ima le »pravico«, da ga ta peščica ne človeško izkorišča, ne da bi prejel za plačilo niti najosnovnejše življenjske potrebine.

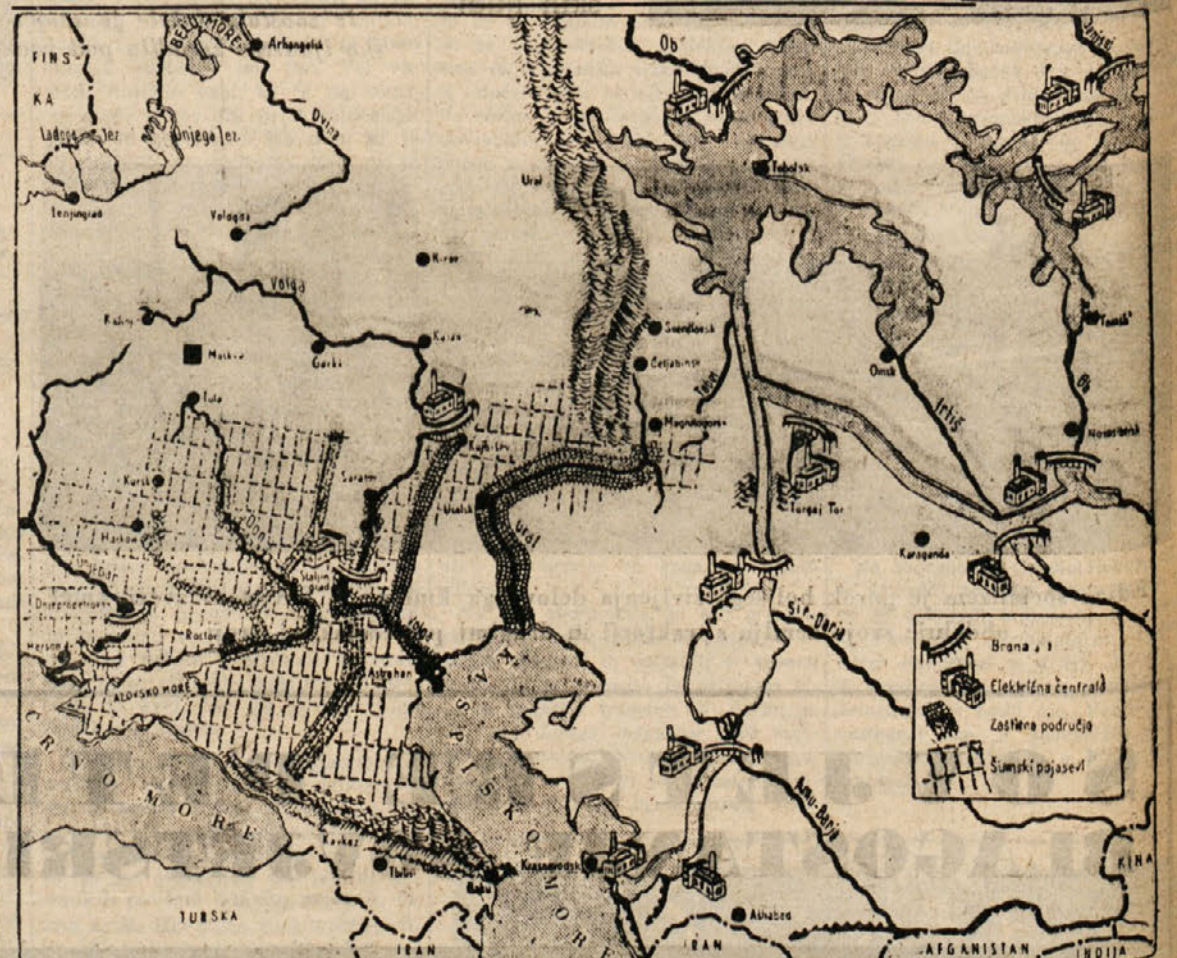
V Sovjetski zvezi pa je delovno ljudstvo gospodar svoje usode, svoje države, industrije, tiska, radia, bank, zemlje, sodnije, policije, vojske in vsega, ker je javnosti in skupnosti potrebno. Vse služi vsem.

In prav zato lahko danes vidimo, kakšno blagostanje vlada v tej srečni deželi, kjer je bilo odpravljeno izkoriščanje človeka po človeku in kjer se 33 let po zmagi Velike oktobrski revolucije pod vodstvom Boljševiške partije in velikega Stalina gradi komunizem.

V nekaj letih je mlada sovjetska oblast vse to dosegla. Seveda je to dosegla tudi po zaslugi tesnega sodelovanja širokih kmečkih množic, ki so videle svojo rešitev in obenem rešitev domovine prav v zdru-

Ta spomenik je bil zgrajen na kraju, kjer je stala kočica pri Razlivu, v kateri je nekaj časa stanoval Lenin pred Oktobrsko revolucijo. Lenin se je zatekel tja po nasvetu tov. Stalina. Lenin je moral v ilegalo, ker so ga menjševiki in eseri hoteli ubiti. Računali so pač, da bodo z umorom velikega voditelja oslabil Boljševiško partijo in preprečili revolucijo.

Stalinski načrti preobrazbe sovjetskih dežel. Na sliki vidimo tudi načrt sibirskega vroja ter načrt velikih kanalov v sibirskih stepah. (Slika smo povzeli iz »Nove borbe«)

Velika proletarska revolucija in enakopravnost narodov ZSSR

lo zapleteno vprašanje osvoboditve vseh neruskih narodov, ki jih je carizem tlačil, onemogočal jim vse človečanske in narodnostne pravice.

Carška Rusija je bila v svetu poznana kot »črna aravana«. V njej so živeli ljudje najrazličnejših ras, jezikov, veroizpovedi, kulture, in običajev. V carski državi so živeli številni narodi. Ni bilo države na svetu, ki bi imela toliko različnih ljudi. Celo Avstrija, ki je tudi bila pravica mozk narodov, ni niti zdaleka mogla tekmoovati z Rusijo glede različnosti etničnih skupin.

In vsi ti narodi, ki so živeli v carski Rusiji niso uživali nobenih pravic. Car in rusko plemstvo sta se predvsem opirala na Velike Ruse, ki so tvorili jedro države. Car in plemstvo sta podžigala sovražnost in preganjanje ostalih neruskih narodov. V carski Rusiji je vladala največja in najbolj zločinska narodnostna nepristranost. Vlada je načrtno odrekala vsako pravico, neruskim narodom, vsiljevala kot uradni jezik

buržoazija v sedmih mesecih svojega vladanja uporabljala rokavice, navidezno razširjala vse pravice, a v dejanosti pa se izkazala kot vredna naslednika carizma. Buržoazna vlada je priznavala »samoodlobo« narodov, a istočasno je pošiljala čete proti finskemu narodu, ki je hotel osvoiti svojo samostojno državo.

Lenin in boljševiki so že pred revolucijo 1905. postavljali vprašanje samoodlobo narodov kot enega izmed pogojev delavsko-kmečke demokracije. Stalin pa je 1912. leta v svoji knjigi o narodnostnem vprašanju z isto resnostjo postavil zahtevo proletariata po samoodlobi narodov.

Zato je torej Velika proletarska revolucija morala rešiti tudi to vprašanje. Izkoriščanje je nemogoče odpraviti, ako se ne odpravijo vse oblike kapitalistične suženjstva in krutega suvoda. Proletariat in delovni kmetje n morejo zmagati, ako ne osvobodijo svojo borbo tudi tlačene in zasuljene narode. To sta postavila Lenin in Stalin v najbolj protih dneih Velike proletarske revolucije. In 2. novembra 1917. je izšla atzjava o pravicah narodov Rusije, ki jo je spisal tov. Stalin in jo podpisal Lenin.

Z osvoboditvijo proletariata in de-

(Nadaljevanje na V. strani)

TOVARIŠ, KI JE BIL NA MADŽARSKEM PRIPOVEDUJE

VSESTRANSKA DRŽAVNA PODPORA
ZA RAZVOJ IN NAPREDEK KMETIJSKIH ZADRUG

Razvoj traktorskih postaj - Država skrbi za vzgojo kmečkih kadrov - Prisrčen sprejem madžarskih kmetov v SZ - Darila kolhoznikov - Vsak delegat je prejel v dar zapestno uro foto-aparat in gramofon

«Lepše in boljše živimo kot kdaj prej. S stroji in traktorji obdelujemo zemljo in po naših poljih vidno doni vesela pesma, — tako so izjavili člani kmetijske zadrage v Velikem Kozaru, kjer smo bili na obisku.

Prav prisrčno nas je sprejel predsednik zadrage Mihail Mijatović. Vojudno nam je šel na roko ter nam govoril o ustanovitvi in razvoju omejenih zadrug.

«Zadruga smo osnovali v septembru 1944, leta in dobili vsestransko pomoč s strani države. V tej zadrugi nas je 12 družin troje narodnosti in sicer: Jugoslovani, Madžari in Nemci. Tu ni nikake opre, da ne bi bili enakopravni, kar jasno dokazuje dejstvo, da delimo vsi enako in v delu in veselju delimo kot ena sama družina.

Drugeče ne more biti. Pod Horthyjevim režimom smo bili vsi, ne glede na versko ali nacionalno pripadnost, tlačeni in izkoriščani. Tlačili in izkoriščali so nas tudi kulaki, ki so danes le edini naši sovražniki. Če se nam posmehujejo, češ da naša obdelovalna zadruga ne bo imela uspeha ter, da bomo skupno z zadrugo propadli. Da nam bodo stroji in traktorji pojedli kruh in žito itd. S strupenim besom to govorijo proti nam in proti naši ljudski državi, ki štiti in pomaga vsem siromašnim kmetom.

Kar nas je članov te zadrage smo posedovali pred agrarno reformo od 5 do 8 hektarjev zemlje. Sededa od

tega nismo mogli živeti. Obdelovali smo morali zemljo kulaku in veleposesniku, sedaj pa imamo v naši zadrugi preko 180 hektarjev dobre zemlje, 24 krav, 6 konj in gospodarske zgradbe v dobrem stanju. Skupno in brez nikakih težav obdelujemo in to še posebno, ker imamo na razpolago dovolj strojev in traktorjev, ki nam jih nudijo traktorske postaje po zelo nizkih cenah.

Kulaki so trdili, da ne bomo vzdržali niti leto, toda danes se lahko prepričate, da se je naša zadruga po šestih mesecih še bolj okrepila in vse kaže, da se zlonamerno prerokovanje kulakov ne bo uresničilo, da bomo z našim delom pripomogli zgraditi novo družbo, ki bo porok srečne bodočnosti našega ljudstva. Tako nam je govoril predsednik zadrage.

To je primer ene izmed številnih obdelovalnih kmetijskih zadrug, ki se vedno bolj razvijajo. Vseposoda vlada veliko nahušanje in vedno novi člani pristopajo k kolektivni, ali ustanavljajo po drugih krajih nove kmetijske zadrage.

Za Stalinov rojstni dan so oblasti postavile v zadrugah radio sprejemnike in napeljavale telefon. Ali ni to velik napredek, če pomislimo kako so v prejšnjih časih živeli siromašni kmeti. Država daje zadrugam tekstil, obleke, čevlje in vse kar je potrebno, da si zadrugari privoščijo udobno življenje. Nadalje daje država zadrugam semena, umetna gnojila

in razne druge potrebščine za najboljše obdelavo zemlje.

Danes obstaja na Madžarskem 300 strojno-traktorskih postaj, ki po nizkih cenah nudijo zadrugam stroje in traktorje za obdelovanje zemlje. To število strojno-traktorskih postaj predstavlja ogromno silo s pomočjo katere se predvidena dela izvedejo pred določenim rokom in s tem izpolnjujejo zadruga v poljedelskem gospodarstvu petletni načrt za izboljšanje splošnega madžarskega gospodarstva. Danes dela v kmetijskih zadrugah na desetisoče poljedelcev in stedenje se iz dneva v dan razvijajo ter zajemajo na tisoče novih članov.

Ce uprašš sina ali hčera kmetijskega zadrugarja kaj bo počel ko bo odrasel, ti odgovori: «Sedaj se moram učiti. Vsem je namreč dana možnost, da se učimo. Ko stopimo v srednje šole dobimo s strani oblasti use na razpolago. Za naše učenje in življenje v zavodu, kjer prav dobro živimo, plačujemo starši 10 forintov mesečno. Vsi bi najrajši obiskovali pedagoško šolo, ker je danes potrebno učiteljev, ki bodo učili narod, da je življenje v bratstvu in enotnosti osnovna podlaga v dobroti vsem ljudem, madžarske dežele in v korist miru v svetu.

Zakaj tudi v poljedelskem gospodarstvu Madžarska napreduje? Zato ker si je vzela za vzgled Sovjetsko zvezo in potem te, ki ima danes najbolj razvito poljedelsko gospodarstvo usmerila svoje delovanje na isti način. Večkrat so bile delegacije madžarskih kmetijskih zadrug v Sovjetski zvezi, da si na licu mesta ogledajo najbolj razvito poljedelsko industrijo ter se od te naučijo najnaprednejšega dela v poljedelski proizvodnji.

Tudi 16. julija t. l., je odpotovalo v Sovjetsko zvezo 200 kmečkih delegatov, kot zastopnikov madžarskih delovnih kmetov. V SZ so se mudili nad mesec dni. Za časa bivanja v Sovjetski zvezi so madžarski predstavniki na bolj razvito poljedelsko gospodarstvo. Videli so kako srečno živijo kolhozniki in kako veliko pomoč nudi tem delci mesta, preučili najboljše in najlajšave teža industrija.

Obiskali so tudi razne industrijske tovarne in se prepričali kako se v teh skrbni za izdelavo vedno boljših strojev in traktorjev, da bi se težkoče pri tem poglavitnem delu državnega gospodarstva čim več odstranile ter bi sovjetsko ljudstvo zelo v poljedelski proizvodnji najboljše uspehe.

«Zelo ljubeznivo smo bili sprejeti, je poročal pisatelj-kmet Sabopal. «Prejeli smo se na lastne oči o velikem napredku sovjetskih narodov. Po njihovem pregledu se bomo ravnali, da bomo v najkrajšem času čim več napredovali v našem poljedelskem gospodarstvu — je poudaril Sabopal.

«Sovjetski delavci in sovjetski kmetje so nas bogato obdarovali, tako, da je z našim osebnim vstopom prispeval v budimpeško kompletni tovorni vlak. Vsak delegat je prejel v dar zapestno uro, gramofon z 6 ploščami in foto-aparat; delegatke pa razne rute in še. Kolhozi so darovali za vsako madžarsko zadrugo po eno plemenito kravo in po eno vinjo najboljše plemenite. V Turkestanu pa so madžarski delegatki darovali pet velblodov.

V madžarski poljedelski proizvodnji prevladuje geslo: «Naprej, da potom proizvajalnih zadrug zgradimo socialistično poljedelsko gospodarstvo in dobro razvito kmetijstvo». Vse delovne sile na Madžarskem, bodisi delavci, kmetje ali delovna inteligenca, so danes usmerjeni na požrtvovalno delovanje za izgradnjo socializma, ki bo velik prispevek za obrambo miru v

svetu. Temu se je na Madžarskem najbolj zopetavljala klerikalna reakcija, izvezen nekaj duhovnikov kot sta n. pr. Lajos Korompaj, župnik, ki je takoj pristal in sprejel mesto v odboru za obrambo miru na področju njegove župnije in Kačmarski duhovnik J. Lantos, ki je tudi sprejel program pristavov miru. Danes pa je tudi ta gonja klerikalne reakcije prenehala, ker kot je znano, je svobodna katoliška cerkev na Madžarskem sklenila sporazum z državo, da bo spoštovala ustavo madžarske republike ter obenem podpisala proglas, ki zahteva prepoved atomskega orožja, kljub temu, da Vatikanu ta pobuda ni bila po godu.

KARLO BERNETIC
Konec.

Trgovina jestvin v Budimpešti založena z vsemi dobrinami.

Konkreten predlog komunističnih svetovalcev za zajezitev draginje

Občinska potrošna ustanova
bi koristila širokim slojem potrošnikov

Tržaško delovno ljudstvo, ki tvori jedro širokih potrošniških množic, se z upravičeno zaskrbljenostjo sprašuje, kdaj se bodo cene osnovnih življenjskih potrebščin ustale in kako bi se pripomoglo k zajezitvi naraščajoče draginje.

Znaten in za revnejše sloje zelo občutljiv porast cen osnovnih življenjskih potrebščin je brez dvoma ena izmed neizbežnih posledic političnega in gospodarskega položaja, v katerem se nahajata naše mesto in ozemlje. Seveda je draginja obenem posledica naglega padanja kupne vrednosti denarja, to je denarne inflacije. K tem faktorjem je treba še pristiti razne monopolistične skupine veletrgovcev, ki znajo spretno uporabiti vsako ugodno priliko za prekomerne poviske cen na debelo. Taka prilika se jim je, n. pr. nudila, ko so ameriški imperialisti napadli Korejo. Mero-dajne oblasti pa, ki bi morale štiti predvsem koristi širokih potrošnih slojev, niso do sedaj pokazale resnega namena, da bi preprečile brezvestne spekulacije.

Ze junija meseca in sicer še predno so ameriški osvajački sprožili spopad na Koreji, je komunistični svetovalec tov. Pogassi postavil v tržaškem občinskem svetu perede vprašanje povišanja cen osnovnih življenjskih potrebščin: Ze takrat je tov. Pogassi, s konkretnimi podatki in številkami prikazal veliko razliko med povprečnimi cenami živilom v večjih mestih italijanske republike in cenami tržaškega trga. Dokazal je, da so cene na tržaškem trgu, v primeri s cenami, n. pr. Rima in Bologne, na podlagi katerih se izterja trošarinski davek, kar za 25 do 50 odst. višje. Ta nesorazmerna razlika se še posebno opazi pri cenah mesa, masloham itd.

Dejstvo pa je, da so cene od takrat že večkrat pošle. Tu prihaja ponovno do še vidnejšega izraza posledica denarne inflacije, za katero pač nosi vsa krivdo zločinska politika postopnega oboroževanja anglo-ameriških imperialistov in njihovih evropskih priveskov. Grožeto inflaciji vsaj začasno zajeziti z nekaterimi novimi zakoni, ki jih je predsednik ZDA prav te dni najavil. S temi zakoni bi se uvedli v ZDA novi davki na dobičke velikih indu-

strijev. Truman si pač domišlja, da bo na ta način zajezil neizbežno inflacijo in preprečil naraščanje cen.

V zvezi z naraščajočo draginjo je Komunistična partija STO zavzela takoj odločno stališče v obrambo koristi širokih množic potrošnikov. Kakor smo že uvodoma omenili, je tov. Pogassi že junija meseca na del v tržaškem občinskem svetu pe-rece vprašanje draginje. Kot prvi ukrep, je komunistična skupina občinskih svetovalcev zahtevala, naj se ponovno vzpostavi kontrola nad cenami. In re: je okupacijska oblast z ukazom 163 z dne 24. avgusta t. l. določila kontrolo cen ter v zvezi s tem postavila posebno komisijo. Toda že pri imenovanju te komisije je VU ponovno dokazala svoj

enostranski in nedemokratični način upravljanja našega ozemlja. Tudi takrat je namreč namenoma in načrtno prezrla imenovanje predstavnikov širokih slojev potrošnikov, ki bi morali biti vključeni v to komisijo. Jasno je, da pod takimi pogoji komisija ne bo pravilno zadostila pripadajočim ji nalogom.

Dejstvo pa je, da za zajezitev draginje in naraščanja cen ne zadostuje kontrola nad cenami, pa naj bo tako energična in dosledna. Potrošni trg je namreč treba preskrbeti z živili in to v taki količini, ki bo vedno in ob vseh, tudi izrednih prilikah lahko krila potrebe prebivalstva. Le na ta način se lahko prepreči načrtno skrivanje zalog živil s strani krajevnih monopol-

stov in zatre že v kali vsak poskus spekulacije.

Prav zaradi tega je komunistična skupina svetovalcev, potom tovarša Pogassija predlagala na občinski seji 20. oktobra, naj se ustanovi občinska potrošna ustanova, ki bo edina lahko zadostila tem potrebam.

S svojim pravilnim delovanjem v korist vsemu prebivalstvu, bi postala ta ustanova dejanski mero-dajni činitelj za maksimiranje cen osnovnih življenjskih potrebščin. Občinska potrošna ustanova bi namreč nabavila večje zaloge živil ter jih dala v razpolago po primerno nizkih cenah. Na ta način bi bili občinski žitelji vnetrgovici prisiljeni, da znižajo svoje pretirane cene.

Znana je sicer, da se silne potrebe ustanove v nekaterih mestih italijanske republike miso posebno dobro obnese. To se je zgodilo v krajih, kjer ni občina razpolagala z vpepljenim trgovskim podjetjem, ki bi ji lahko nudilo vsa potrebna zaslombo. Nasprotno pa so se potrošne ustanove obnesele v krajih, kjer že obstajajo zadrage, ki že po svojem ljudskem značaju nudijo največje jamstvo za dober uspeh te koristne pobude.

V našem primeru bi prišle torej v postev Delavske zadrage, ki razpolagajo s skladišči, prevoznimi sredstvi, prodajalnami in tehničnim osebjem. Občinska potrošna ustanova bi sklenila z Delavskimi zadrugami posebno pogodbo ali dogovor, na podlagi katerega bi zadrage skrbale za vskladiščenje, prevoze in prodajo živil, vse to za račun ustanove, ki bi imela v glavnem nalogo, da nabavi po primernih in ugodnih cenah potrebne zaloge živil. Z druge strani pa bi se del teh zalog lahko odstopil tudi malim trgovcem, ki bi jih morali seveda odstopiti potrošnikom po nizkih cenah.

Na ta način bi se prihranili ogromni režijski stroški nameštanja novega osebja, skladišč, prevozov, itd. Vse to poslovanje bi vršile Delavske zadrage proti primerni in nizki odškodnini, ki bi nikakor ne bremenila na potrošno ceno živil.

Razumljivo in logično je, da občinska potrošna ustanova ni zamišljena kot trgovsko podjetje, ki naj bi prinašalo občini dobičke. Proračun bi se moral zaključiti le z nezadnim prebitkom. Z druge strani pa so Delavske zadrage dejansko last delovnega ljudstva in bi prav zaradi tega povsem odgovarjale potrebam širokih potrošnih množic.

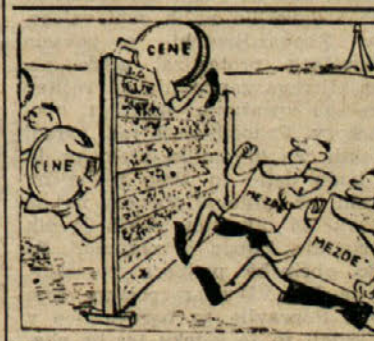
Postavlja pa se vprašanje, kdo bo finančiral občinsko potrošno ustanovo. Tudi v tem ne bi smelo biti večjih zaprek. Obstaja namreč poseben zakon, na podlagi katerega je vlada (v našem primeru VU) dolžna, da nakaže ustanovi potrebne kapitalne in to proti plačilu nizkih obresti.

Občinsko potrošno ustanovo bi vodila posebna upravna komisija, ki bi jo imenoval občinski svet. Komisija bi sestavljali župan ali kot njegove namestitvi občinski odborniki, ki bi imeli funkcijo predsednika, nadalje dva občinska svetovalca, dva zastopnika potrošnikov, ki bi jih določili sindikati ter predstavnik proizvajalcev, ki bi ga določila Trgovska zbornica.

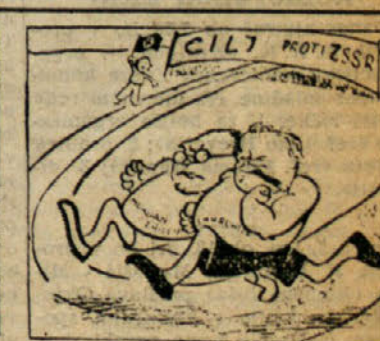
Večina tržaškega občinskega sveta in župan, se je obvezala, da bodo o važnem predlogu komunistov razpravljali na eni izmed občinskih sej. Od končnega stališča, ki ga bo zavzela komunistična večina je pač odvisna konkretna vsebina prebivalstva vidne koristi. Videl bomo torej ali so županu in njegovi večini res prisrčno potrebe prebivalstva. Če bi zavrnili predlog o ustanovitvi potrošne ustanove, bi bili to nov dokaz, da hočejo pač štiti edino le peščico krajevnih monopolistov in to na škodo širokih množic potrošnikov.

BLARU

Artemij Borisjevič

Tek čez zapreke v maršalliziranih državah.

Dva neutrudljiva tekača.

Velika proletarska revolucija
in enakopravnost narodov ZSSR

(Nadaljevanje s 4. strani)

lošnih kmetov je prthajala svoboda tu-ti za Poljake, Fince, Armence, Turkmenstane, Tungeze, Uzbeke, Ukrajin-cane, Belorusce, Georgijance, itd. Ome-njena izjava pravi med drugim: «Vse, kar je živlega in življenja sposobnega, se osvobaja iz zasovraženih verig. Ostajajo samo narodi Rusije, ki so trpeli in trpijo zatiranje in samovoljo, zato se je treba hitro lotiti njihove osvoboditve in oprostiti jih moramo vezi odločno in nepreklicno. V obdobju carizma so narode Rusije sistematično hujskali drugega zoper drugega. Sadovi te politike so znani: pokolji in pustošenje na eni strani, na drugi zasvoženost narodov. Ta sramotna politika sklanjja se ne bo in se ne sme vrniti. Poslej jo mora nadomestiti politika PROSTOVOLJE IN POSTENE ZVEZE NARODOV RUSIJE».

Ta izjava pa postavlja naslednja načela:

1. Enakopravnost in suverenost narodov Rusije; 2. pravica narodov Rusije do svobodne samoodlobe, vse do oceptivne in ustvaritve samostojne države; 3. odprava vseh in vsakršnih narodnostnih prednosti in omejitev; 4. prost razvoj narodnostnih manjšin in etnografskih skupin, prebivajočih na ozemlju Rusije.

Toda ta načela niso bila postavljena le na papir, marveč jih je nova oblast uresničila. Takoj decembra 1917. je priznala samostojnost in suverenost finske države, ustanavljale so se sovjetske države na načelu narodnosti. Vse te države pa so se prostovoljno združevale v zvezo republik pridružio si vedno pravico do oceptivne.

V 33 letih se je sovjetska oblast pod vodstvom Boljševiške partije in Stalin izredno zanimala za narodnostna vprašanja in ustava 1936. leta predlo-veda strogo kaznovanje vsakega, ki podžiga sovraštvo ali neenakopravnost med narodi ZSSR.

Tako je končno 63 narodov ZSSR zavzelo svobodno življenje, se zadržali v veliko zvezo 14 držav in nešteti avtonomnih pokrajin in dežel. Zrasli so v središčih teh narodov kulturni svetilniki, univerze, nekaterim narodom pa je sovjetska oblast celo ustvarila pisani jezik. So narodi ali etnične skupine, ki štejejo le 200 ali 300 tisoč prebivalcev. Toda zaradi tega jim v SZ nihče ne oспорava pravice do svojega samostojnega narodnostnega življenja.

SVETOZAR NOVAK

Fran Levstik: Martin Krpan

III.

«Kaj bi vas ne,» odgovori on; «saj ni več ko dve leti, kar sva se videla. No vi ste še zmirom lepo zdravi, kakor se na našem licu vidi».

Cesar pravi: «Kaj pomaga ljubo zdravje, ko pa drugo vse narobe gre! Saj si že slišal od velikana? Kaj deš ti, kar bo iz tega, če se kako kaj ne preone-gavi? Sina mi je ubil, lej!»

Krpan odgovori: «Koga bo družega? Glavo mu bomo vzeli, pa je!»

Cesar ga žalostno zavrne: «Menim da, ko bi jo le mogli! Oh, ali ni ga, mislim, pod solncem junaka, da bi vzel Brdavsvo glavo!»

«Zakaj ne? Slišal sem,» pravi Krpan, «da vsi ljudje vse vedo: na vsem svetu se pa vse dobi; pa bi se ne dobil junak nad Brdavsvo? Kakor sem uboren človek, ali tako peklensko ga bom premikastil, da se mu nikdar več ne bodo vrnila hudobne želje, po Dunaju razsajati; če Bog da, da je res!»

Kdo bi bil cesarju bolje ustregel, kakor te besede! Le nekaj ga je še skrbelo; zato pa tudi reče: «Da si močan, tega si me preveril; ali pomisli to: on je orožja vajen iz mladih dni; ti pak si prenašal zdaj le bruse in kresivno gobo po Kranjskem; sulice in meča menda se nisi videl nikoli drugje kakor na križevem potu v cerkvi. Kako se ga boš pa lotil?»

«Nič se ne boj te,» pravi Krpan; «kako ga bom in čim ga bom, to je moja skrb. Ne bojim se ne meča, ne sulice, ne drugega velikanovega orožja, ki vsemu še inena ne vem, če ga ima kaj veliko na sebi.»

Vse to je bilo cesarju po godu, in brž veli prinesti polič vina pa kruha in sira rekoč: «Na, Krpan, pij pa jej! Potlej pojdeva oziroma izbirat.

Krpanu se je to vele malo zdelo; polič vina tacemu junaku; pa je vender molčal, kar je preveliko čudo. Kaj pa je hotel? Saj menda je že slišal, da gospoda so

Krpan kuje, goni meh na vse kripelje ter naredi veliko reč, ki ni bila nobenemu orožju podobna.

vsil malojedni zato, ker jedo, kadar hoče in kolikor hoče kteri, zgolj dobrih jedi. Ali kmečki človek, kakor je bil Krpan, ima drugo za bregom. On tedaj povzije, ko bi kviško pogledal, ter naglo vstane. Cesar je vse videl, in ker je bil pameten mož, tudi precej spoznal, da tacemu trupu se morajo veči deleži meriti; zato so mu pa dajali od tega časa dan na dan, dokler je bil na Dunaju: dve krači, dve četrtri janca, tri kopunce, in ker sredice ni jedel, skorje štirih belih pogač, z maslom in jajci zmenešnih; vino je imel pa na pravici, kolikor ga je mogel.

Ko prideta v orožnico, to je v tisto shrambo, kjer imajo orožje, namreč: sablje, meče, jeklene oklepe za na prsi, čelade, in kakor se imenuje to in ono; Krpan izbira in izbira, pa kar prime, vse v rokah zdobi, ker je bil silen človek. Cesarja skoraj obide zona, ko to vidi; vendar ne stori srčenega in vpraša: «No, boš kaj kmalu izbral?»

«V čem si bom pa izbral?» odgovori Krpan. «To je sama igrača; to ni za velikana, ki se mu pravi Brdava pa tudi za mene ne, ki mi pravite Krpan. Kje imate kaj boljega?»

Cesar se čudi in pravi: «Če to ne bo zate, sam ne vem, kako bi? Večega in boljega nimamo.»

Na to reče oni: «Veste kaj? Pokažite mi, kje je ktera kovačnica!»

(Se nadaljuje)

TU PA TAM...

«KONFERENCA» GORAZDOV VESELOV — Preteklo nedeljo so titoisti sklicali vse svoje mladinske množice na stadion »Prvi Maj«. Bil so prisotni mladinske funkcije, aneprizane mladinske množice babičevskih aktivistov in plačanih uslužbencev, ogromno število usseh, ki delajo v titojskih gospodarskih ustanovah in Trstu in poleg vseh teh pa še Obergruppenführer der Tito-SS gospod Branko Babić z svojo teorijo ostalih »predstavnikov titoističnih organizacij«. Nato se je začel »slušanostni obred«. Konferenco je otvoril posredni prisotni Gorazd Vesel, poročal je »titoistični Vesel Gorazd in zaključil čenčenje tudi omenjeni uslužbenec gospod Veselovič Gorazd, Vasekovič so titoistični ponovno dokazali, kako jim je pri srcu demokracija, da jim ne bi ta demokracija usila iz rok, so povelili Gorazd Vesel, brezimeni karikaturist in »spravonerna« revolucionarna naloge, naj vse lepo cimerje opravi in naj ne pusti pravega soporit drugim prisotnim ljudem, ki bi lahko povedali kako njihovo resnico. Tako je torej potekala ta »mladinska konferenca«, ki jo zaradi omenjenih dejstev lahko posmem upravičeno smatrati kot konferenco Gorazda Vesela in Vesela Gorazda in morda še urhu tega vesela Gorazda, ki je tako pridno izvedel direktive svojega Obergruppenführerja. Tržaška demokratska mladina pa ne zna za to »konferenco«. Zvedela bo komaj v trenutku, ko bo prečitala »Delo«.

GAJAV PES — Za varjanega psa ni več pomena. Pravi tako ni več po moči za Kardaš, vsemogočnega znanjega ministra titojske vlade, beliceke »etorektike« Trumanovih »resnic« in zakletkega sovražnika napredka, miru, slobode in demokracije. V poslednjem času mu je Dullez povedal izredno odgovorno nalogo. Sovjetska delegacija je postavila zelo konkretne predloge za sklenitev pakta miru med veselimi, za preprečevanje atomskega orožja in za nadzorstvo ter postopno zmanjšanje orožja. Ti predlogi so imeli velikiški odmev po vsem svetu. Celo nekateri člani ameriškega volnovega stroja so začeli omahovati in so morali pod te konkretne priznati, da so sovjetski predlogi edini izhod iz sedanjega težkega položaja. Ameriški imperialisti so takoj odbili in grobo zavrnili vsak sovjetski predlog. Toda tudi to ameriško stališče je preprečilo javno meniško o sovjetski miroljubni politiki in o politiki nestranečnosti in vaje, ki jo z ljudstvom svetovalec nadaljeval ameriški imperialisti. Zato je tega iz Dullez poklical k sebi Kardaš, ga postal v Washington, naj govori z Acheson, ki je zelo oblastno zapovedal svojemu podrejenemu, naj stori vse, da bi zbrljal učinek sovjetskih predlogov. In veste, kaj je napravil ta nesrečnik, ki je zaradi svoje trepetanosti pred imperialisti in pred ameriško obveščevalno službo — ki ga drži na spahišču zaradi predojnih prestopkov proti jugoslovanskemu delavskemu razredu — postal zakrknjen sovražnik komunizma in ZSSR? Začet je praviti, da so sovjetski miroljubni predlogi »ekrinski« kremejskega »imperializma«. Zavrnil je te predloge prav tako, kot jih je zavrnil Acheson, tako kot so jih zavrnili vsi zakleti sovražniki miru. Kardaš je torej tudi on tej priliki dokazal, da ni nič drugega kot garjan pes v službi imperializma in vojne, stekel pusek, ki si želi ugrizniti s svojimi strupenimi zobmi usnake, ki se ne strinja z ameriško politiko. Kdo je torej zanj prijatelj miru? Če je Sovjetska zveza za uspešnost v svojih miroljubnih predlogih, je jasno, da so zelo usnake ZDA, ki so od svojega obstoja do danes in prav posebno po II. svetovni vojni z vsem dokazali, da hočejo... miri s tem, da nočejo mirne pogodbe z Avstrijo, Nemčijo, Japonsko, da so napadle Korejo, da ustvarjajo vojne bloke, da se pripravljajo na nadaljnje vojne provokacije itd. Kardaš je torej zadel — kot je bilo pričakovati — v cilj: ponovno je dokazal, da je neveden človeškega imena, da je ljudstvom najslabšega koda, da je kača, ki ji je treba streti glavo.

Plemenita akcija kulturnih delavcev

P. D. »Skamperle« Sv. Ivan se iskreno zahvaljuje naslednjim tovaršim, ki so svoje denarne nagrade od literarnega natečaja v »Eduku kulture in miru« darovali kakor sledi:

Tov. Benčina Ernest, ki je prejel I. nagrado v znesku 4.000 lir, je daroval 2.000 lir za P. D. »Skamperle« in 2.000 lir za P. D. »Haas«.

Tov. Zora Košta, I. nagrado 5.000 lir in sicer 2.500 za P. D. »Skamperle« in 2.500 za sklad novega ljudskega doma.

Tov. Giuditta Domini, I. nagrado 3.000 lir je darovala P. D. »Skamperle«.

Tov. Claudio Quagliotti II. nagrado 1.000 lir za P. D. »Skamperle« ter tovača Clara Quagliotti, ki je svojo III. nagrado v znesku 500 lir isto tako odstopila P. D. »Skamperle«.

Plemenita akcija naših kulturnih delavcev zasluži popolno priznanje in hvaležnost delovnih množic, ker je to najboljši dokaz nerazdružljive povezave med prosvetnim delavci in delovnim ljudstvom.

Organizacijska konferenca ZKM

Danes jutraj ob 8.30 bo v prostorih L. K. K. »Kraljevič II. organizacijska konferenca Zveze komunistične mladine. Na dnevnem redu so tri točke: 1. o boljši organizaciji (ref. Lino Hrevar); 2. osnutek statuta (ref. Lilliana Hüntić); 3. diskusija.

Jutri, 5. t.m. ob 18. uri bo v prostorih P. D. »Marij Matjašič« - Milana (Rumena hiša) proslava Oktobrske revolucije s kulturnim sporedom. Nastopila bosta pevski zbor iz Lonjerja in pionska skupina iz Sv. Ivana.

IDILO V MESTU IN NA VASI

Jutri bo v Kinu ob morju zasedal tržaški kongres miru. ZA ZMAGO MIRU V SVETU Naj STO postane odprto ozemlje

Na okrajnih sestankih je bilo izvoljenih preko 400 delegatov - Številne delegacije bodo prinesle izraze solidarnosti prebivalstva - Spored zasedanja - Tov. Marija Janežič nabrala 3000 lir za stroške naše delegacije

Jutri jutraj bo v Kinu ob morju zasedal Kongres tržaških partizanov miru. Kongres je v okviru priprav za II. svetovni kongres, ki bo od 13. do 19. t. m. v Sheffieldu (Anglija).

Vse prebivalstvo gleda na ta važen dogodek z velikim zaupanjem in pričeanjem, da je veličastna borba partizanov miru mogočno orožje, ki bo ustavilo krvoločno roko vojnih hujšavev. Prav zaradi tega predstavlja svetovni kongres miru važno etapo v borbi, v kateri zahtevamo miroljubne sile preprosto atomske bombe in splošno zaizanje oborožitve. Za naše ozemlje, ki je dejansko že postalo vojno oporišče, je torej zahteva, da se proglasi za oboroženo za odprto ozemlje tem važno.

Jutrišnji kongres bo torej pod geslom »za mir v svetu in za proglasev oba con za odprto ozemlje«.

Na okrajnih in krajevnih sestankih, v tovarnah in na delovnih mestih je bilo izvoljenih preko 400 delegatov, ki bodo prinesli na skupščino izraz volje ljudstva za nadaljevanje pravične borbe v obrambo miru na našem ozemlju in v svetu.

Vasi in okraj pa pripravljajo številne delegacije, ki bodo prinesle zborovalcem izraze solidarnosti najsihrih ljudskih slojev do tržaškega pokreta miru. Kot vse doseganje naloge, tako bodo znali tržaški partizani miru izpolniti tudi naloge, da poskrbijo denarna sredstva za naše stroške naše delegacije, ki bo na II. svetovnem kongresu obrazložila predstavnikom 72 dežel naše stanje in našo voljo, da hočemo ohraniti mir ter da zahtevamo, naj se Trst in ozemlje proglasi za odprto ozemlje.

Jutrišnji kongres bo obravnaval tri temeljne točke: poročilo Izvršnega odbora o borbi za lir na naš-

em ozemlju in v svetu; doprinos izkustev vseh terenskih odborov miru; odobritev spomenice, ki bo poslana OZN z zahtevo, naj slednja posreduje za demilitarizacijo STO. V zaključku bodo izvoljeni delegati za II. svetovni kongres.

Terenski odbori miru so že začeli z nabiranjem stroškov prispevkov za kritje potnih stroškov naše delegacije. Posebno pohvalo zasluži tov. Marija Janežič, ki se je odlikovala s 4.000 nabiranimi podpismi proti atomski bombi in je sedaj nabrala že 3.000 lir za kritje stroškov delegacije. Ni dvoma, da bodo temo vzhledu sedili še drugi poštvalni pristajali miru, ki bodo na ta način omogočili, da bo tudi naše mesto zastopano na svetovnem zasedanju miru.

Obvestilo volivcem

V svrhu vpisa v volivne imenike za upravno volitve poziva tržaška občina vse interese in sicer mladince, ki bodo do 30. aprila 1951 dopolnili 21. leto starosti in so s 15. 10. 1950 vpisani v seznam stalnega prebivalstva tržaške občine, kakor tudi vse meščane, ki niso bili vpisani v prejšnje volivne imenike — naj do 15. novembra t. l. vložijo na volivnem uradu, ul. Diaz št. 25, III. prošnja na posem papirju.

V prošnji morajo biti navedeni naslednji podatki: priimek, ime (za poročene žene tudi priimek moža), očetovstvo, datum in kraj rojstva, poklic, solska izobrazba in bivališče.

Kdor je bil izbran iz prejšnjih volivnih imenikov zaradi kazenskih obsodb in je bil pozneje amnestiran, mora predložiti obenem izjavo o amnestiji, ki jo izstavi sodišče.

Analfabeti lahko zaprosijo za vpis ustmeno in sicer v prisotnosti dveh pri.

Ker je bilo pri prejšnjih volivnih imenikih večje število volivnih upravičencev, se tem bolj priporoča vsem, ki so bili izključeni iz katerega koli razloga, ki ni predvišen v volivnem zakonu, da vložijo v takojšnjo prošnjo za popravilo. Interesni prejmejo lahko vsa potrebna pojasnila pri volivni komisiji KP STO, Dom pristaniških delavcev, III. nadst.

Pri zadnjih občinskih volitvah je bilo ertano iz volivnih seznamov

zasedanja i titovci i belčki pogosto izostajali in to kljub rednim pismenim vabilom.

V začetku ponedeljkove seje je župan obvestil svetovalce o odobrenem 20 milijonskem kreditu za javna dela. Po daljši debati je občinski svet sklenil, da se bo ta vsota uporabila kakor sledi: za gradnjo dveh otroških vrtcev in sicer v Malem Regnu in Zagoniku bodo uporabili skupno vsoto 10 milijonov in 400 tisoč lir za širjenje ceste Salez - Samotora 8 milijonov in 600 tisoč lir ter za razna popravila na pokopališču v Zagoniku 900 tisoč lir. S temi javnimi deli bo izčrpan kredit 20 milijonov lir.

Na tej seji je občinski svet tudi odobril nakup 1.170 kv. metrov zemljišča, ki je last Marije Guštin in sicer po 200 lir kv. meter. Zemljišče bo služilo za boljše ureditev prostora pred novim občinskim poštom. V zaključku so svetovalci odobrili, da se e proda Bogdanu Gromu 321 kv. metrov občinskega zemljišča ana Devinskega. Ker bo prosilec rabil zemljišče za gradnjo stanovanjske hiše, mu je občinski svet odobril ceno 50 lir za kv. m.

Na občinski seji, ki je bila v petek 27. okt. je občinski svet ponovno načel preteči vprašanje gradnje stanovanjskih hiš. Intervencija sta tov. Pogassi in Braun, ki sta vztrajala na stališču, da se mora to vprašanje podrobno obravnavati še predno bi predložili proračun za leto 1951 ter zahtevala razpisitev na naše ozemlje zakonov Tupini, Fanfani in Aldisio in to še s posebnim ozirom na zaščito brezdomcev.

Demokristjanka Monti je v svoji intervenciji odbila predlog tov. Kariete za enotno božično obdarovanje otrok potom školskih upravič. V enotnem odgovoru je naša svetovalna komisija razlagala, da se poslužujejo tudi takih prilik za razdvajanje otrok na podlagi političnega mišljenja staršev.

Tov. Radich je urgiral odgovor na resolucijo, ki jo je predložil na prejšnji seji glede spremembe ukaza za 175 o potniški najemini.

Sledila so nato razna pojasnila, ki so jih dali posredni občinski odborniki na prejšnje interpeleacije svetovalcev. Tov. Karieti je bila zagotovljena ugodna rešitev njenega predloga za postavitev dveh otroških igrišč. Dela za igrišče na Montebellu so že v teku, dočim se bodo dela za igrišče pri Sv. Jakobu in to v bližini stavb ICAP-a začela v kratkem.

Očinski svet je odobril povisek tarif za občanske prostore na trgih in ulicah. S svojo intervencijo je tov. Gombac dosegel, da so teh povikov za sedaj oproščeni mali prodajalci na zelenjanskih trgih in ribarnicah. O tej kategoriji bodo namreč se razpravljali na eni izmed prihodnjih sej.

Pojasnila, ki jih je dal župan na tokoviti seji na razne interpeleacije, niso zadovoljila naših svetovalcev. Tov. Zbogor-Brochci je povsem upravičeno protestiral glede pomankljivega zanimanja za rešitev perečega vprašanja skrbstva upokoencev. Pričutil je tudi zaradi visokih cen dvam in premoči, ki se bodo delili to zimo revnejšim slojem ter zahteval obenem, naj se poskrbi za otvorenje novih javnih ogrevalnic. Župan je zagotovil, da bodo občinske podpore povišane, ker je dala VU na razpolago večjo vsoto. Popravila za ogrevalnico v ul. Vidali so že v teku ter bo obenem poskrbljeno za otvorenje druge ogrevalnice v središču mesta. Rev-

Prizadevanja svetovalcev KP za zaščito revnejših slojev prebivalstva

Tov. Pogassi in Braun za gradnjo novih stanovanjskih hiš - Tov. Žbogor zahteva olajšave za upokoence - Intervencije tov. Karlete, Gombaca, Geca in Radicha - Odoben je sklep za gradnjo 21 travmavskih čakalnic

nim slojem bodo delili drva po 800 lir kv. premoj pa po 1.600 lir.

Tov. Gombac je zahteval ojačanje tramvajskega prometa na progi št. 1 in sicer s posebnim ozirom na jutranje ure, kar bi zelo koristilo stojiščem s Proseka, ki imajo stoletnice pred pokopališčem Sv. Ane.

Tov. Karleta je zahtevala gradnjo novih občinskih pralnic na trgu Stara mitnice, Montebellu ter pri Sv. Ani in otvoritev starih pralnic občinskih hiš na Campi Elisii.

Svetovalcev tov. Gec pa se je zavzel za nujna popravila nekaterih cest.

Tov. Weissova je zahtevala, naj se v vseh oblačilnicah občinskih posmetev postavijo primerne higijenske naprave in sicer prhe s toplo vodo. Občina mora nadalje poskrbeti za zadostno količino mila.

V nedeljo sta se v Dolini poročila tov. Marija Strajn, članica dramske družine »Valentin Vodnik« in tov. Nino Petrovici. Prosvetno društvo iz Doline pima iskreno častita. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo »Delo«.

P. D. »Vesna« v Krizu pri Trstu je imelo v četrtek 26. oktobra zvečer svoj redni občni zbor, katerega se je kljub slabemu vremenu udeležilo levo število članstva. Izvoljen je bil poveljni prejšnji odbor: predsednik Josu Košta, podpredsednik Franc Tence, prvi tajnik Viktor Bogatec, druga tajnica Asti Bogatec, blagajnik Drago Košta, knjižničarja Bruno Jerzal in Mira Košta, načelniki odsekov: za godbo Mario Bogatec, za petje Franček Jerzal, za dramatik Lucijan Terčon, za šport Josip Sedmak.

P. D. »OPCINE« bo uprizorilo jutri 5. t.m. ob 16. uri v dvorani »Skamperle« pri Sv. Ivanu Gogolevo nadvse zabavno komedijo v 5. del. »Revizor«. Pripravi smo, da bodo Svetovalci za to leto priredili napotilni dvorano ter do solz nasmajali zdravemu humoru ruske igre. Po predstavi sledi ples.

Prosv. društvo »Ivan Cankar« - Sv. Jakob, je organiziralo pionsko dramsko skupino, ki je začela z

večje število Slovencek s podeželja, ki so se že pred več leti poročile in preselile v Trst, kjer ima mož stalno bivališče in volivno pravico. Ker imajo žene v takih primerih pravico do vpisa sezname stalno bivališč in kot take tudi volivno pravico v tržaških občinah, naj se tudi te, ki jim je bila storjena očitna krivica, takoj pobrigajo za predložitev prošnje za vpis v volivne imenike tržaške občine.

ČESTITKE milškemu županu

Na občinskem uradu v Dolini se je oženil mlajši župan tov. Giordano Pazzo z Redento Rossetti. Dolinski župan tov. Dusan Lovrinc je po opravljem obreda v prisrčnih besedah izrazil svoje čestitke novoporočencema. Nasa uredništvo želi vsemu paru in njegovim zakonskim družici usrečo ob novem oženju.

Nadaljevali bomo borbo za katero ste dali svoja življenja

Demokratske množice so dostojno počastile žrtve nacifasizma

Demokratske organizacije so se tudi letos na dostojen način oddolžile spominu najboljših sinov in hčera našega ljudstva, ki so v borbi proti nacifasizmu žrtvovali svoja življenja. V sredo dopoldne se je zbrala na Garibaldijevem trgu velika množica ljudi, ki je kmalu po 10. uri krenila proti Sv. Ani. Na čelu sprejeda so zastopniki organizacij nosili mnogo vencev. Takoj za venci je šla v sprejedu velika skupina sorodnikov žrtve. Sledili so jim politični preganjanci in partizani s svojimi zastavami. Za njimi so stopali s svojimi zastavami predstavniki centralnega komiteja KP STO ter socialistov (PSI), Komunistične mladine, Enotnih sindikatov, Demokratskih žena ter drugih demokratskih organizacij. V sprejedu je vključila poleg predstavnikov tudi velika množica demokratov, ki je hotela s svojo prisotnostjo in šopki počastiti spomin najrevnejših borcev za svobodo in boljšo bodočnost. Pri Sv. Ani se jim je pridružila množica ljudstva iz Skednja, Kolonkove in Sv. Ane, tako da je bilo ogromno dvorišče ržarne vse prepolno.

Godba Rinaldi je zaigrala žalostnko, nakar je pevski zbor PD Skednja pod vodstvom tov. Danila Peroteta zapev »Žrtvam«. V kratkem italijanskem in slovenskem nagovoru, s katerim je otvoril žalno svečanost, je predsedujoči tov. Gasparini podaril, da se ta dan vsaka družina spominja svojih mrtvih. Tako tudi največja družina — delovno ljudstvo — danes proslavlja spomin svojih najboljših tovaršev.

Za njim je spregovoril generalni sekretar KP STO tov. Vittorio Vidali, ki je v uvodu poudaril, da se demokracija na dan mrtvih spominja vseh padlih borcev za svobodo in mir; tem bolj to danes, ko ameriški imperializem ponovno grozi znetitno novo svetovno vojno ter usunjujti svobodoljubne narode. Pred petimi leti je bila ustanovljena Organizacija združenih narodov, katere zastavo danes zlorabljajo ameriški imperialisti za svojo zločinsko vojno ekspedicijo proti miroljubnim Korejcem. Po navodilu ameriških vojnih hujšavev zapirajo, preganjajo in ubijajo danes reakcionarne vlade kapitalističnih dežel komuniste in demokrate, ki se bore za ohranitev miru in za boljše pogoje življenja. Vse to delajo pod hinavsko krinko demokracije; v resnici pa hočejo uničiti velikkano fronto miru, kar pa se jim ne bo nikdar posrežilo. Niti na Koreji, ki predstavlja komaj 1 odst. svetovnega

Naše ljudstvo ne dopušča skrutitve spomina padlih

Dne 1. t. m., to je prav na dan, ko se je naše ljudstvo na grobovih padlih in na vseh krajih mučeništva dovolilo njihovu svetlemu spominu, se je priklatil v Kriz eden izmed najbolj ogabnih hierarhov tržaške titofasiščne tolpe — Franc Stoša. Prišel je na skrivaj, da bi ga ljudstvo ne videlo, ter se v neki vaški gostilni sestel s skupinico titocev in belčkov, ki naj bi predstavljali nekaj pevski zbor. Z njim se je prilitotalilo še nekaj njegovih pritrženec. Titofasišt Stoša, to je izmeček človeške družbe, ki je soproj nezmerne sorge in ne starih zločinov nad trpinčenim jugoslovanskim ljudstvom, se je drznil stopiti na vaško pokopališče in hotel celo povoriti pri grobovih padlih borcev, čim so ohašani zredeli za to grobo in nesramno provokacijo, ki je bila obenem največja žalitev spomina naših padlih, so se množično zgrnili na pokopališče in z odličnim nastopom prepluli izdajalca Stoša, da bi s svojim govorom žali spomin padlih. Tudi pred pokopališčem se je zbrala množica ljudstva in v tej množici se je znašel tudi titofasiščni podrepanec iz petlozice Magajna, ki se je hotel pridružiti svojim padšajem.

Ogorčena množica je dala pač titofasištom tak nauk, ki si ga bodo zapomnili, Titofasišt pa hočejo svojo stvar prikazati ne kot izraz ljudskega ogorčenja, marveč kot napad posameznikov. Značilno je, da je titofasišt Magajna označil policiji tov. Berta Košta, ki je znan kot eden izmed najzvestejših borcev za pravice delovnega ljudstva. Slučajno je namreč spoznal med množico našega tovarša in sedaj se bodo titofasišti na vse pretege trudili, da bi ga po možnosti spravili tudi v zapor. To nas ne čudi, ker je pač običajna metoda gestapovskih denuncijantov, provokatorjev in špijnov tov. Berta Košta, ki je v delavskem pokretu že od 1924. leta in je prešel že nešteto zaporov in konfincij ter se je leta 1936 in 1937 boril v Španiji, kjer je bil tudi ranjen, hočejo titojski denuncijanti zopet tirati pred sodišče. Fasiščne aradne njihovega trobita so docela jasne, kjer jim ne uspejo izsiljevanja in grožnje, tam naj bi jim pomagala policija.

Toda fasiščne denunciacije ne strahajo našega ljudstva, ki je v Krizu jasno pokazalo, da ne dopušča skrutitve spomina naših padlih, s katerimi nima titofasištna zalega nič skupnega.

Danes 4. t. m. bo ob 20.30 v K.K. »Pisoni« KONCERT, na katerem bosta sodelovala harmonikarska skupina K.K. »Dugolina« in mandolinistični kvartet KK. »Pisoni«.

Nad 1.500.000 lir do sedaj za demokratičen tisk

Odbor »Meseca demokratičnega tiskar« javlja, da je bilo do sedaj nabranih nad 1 milijon 500 tisoč lir.

Med najboljših sekcije, ki so preslele delovni načrt, spadajo: sekcija Curiel z vsoto 206.689 lir; Se. Vid. s 174.123, Tovarna strojev 84.202, ladjedelnica Sv. Marka 78.416, sekc. Nabrežina in Kriz 45.661 lir.

V tem tednu so prispele naslednje vsote: sekcija Pončana 31.220 lir, Sv. Ivan: sekc. Togliatti 1100, celica Luxemburg 1020, celica Margotti 2025, cel. Hlača 1080; sekc. Opčine 11.320, Curiel 5238, Greta 600, sekc. Luxemburg 4390, Barkovlje 6800, Nabrežina 6544, Rojan 505, Sv. Ana 4490, Dolina 4485, Tomažič 2895, Skedenj 4596, ILVA 1745, sekc. Mirje 42.000, Sv. Ana 4490, sekc. Curiel 8825, sekc. Sv. Ivan 5225, Podlonjer 200, Greta 1040, Opčine 3300, Sv. Alojz 2620, sekc. Rosa Luxemburg 2615.

Odgov. urednik DUSAN KODRICK Založništvo »DELA« Tiska Tip. Adriatica - Rimondo 14. Dovoljenje A. I. S.

TEDENSKI SINDIKALNI PREGLED Pekovski delavci so odobrili pogajanja

Partizan - Kolonja, na igrišču v Trebehah.

KOSARKA: Spored tekem, ki bodo danes, Moska skupina:

Inter A - Arzenal, na igrišču na Skoljetu ob 15.30.

Zenska skupina: Skoljet - Inter, na igrišču na Skoljetu ob 14.30.

Jutri 5. novembra: Moska skupina A: ECA - DSZ, na igrišču v Skednju ob 15.30; Rinaldi - Skoljet, na igrišču na Skoljetu ob 8.30. Počiva četa dijakov.

Moska skupina B: Tovarna strojev - Sv. Alojzij, na igrišču na Skoljetu ob 16.15; Magdalena-Sv. Mark, istotam ob 10.45; Inter B - Pristaniščniki, istotam ob 14. uri. Počiva Skedenj.

Zenska skupina: Flent - Rinaldi, na igrišču na Skoljetu ob 15.15; Magdalena - Pristaniščniki, istotam ob 9.45; Skorklja - DSZ, na igrišču v Skednju ob 14.30.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vašemu peskemu zboru, organizaciji Komunisticne mladine in Demokratičnim žena ter vsem drugim, ki so spremlili našega dragoga očeta in starega očeta

FRANCA PUNTARJA na njegovi zadnji poti. Prosek, 2. novembra 1950. Družina Puntar in sorodstvo

Pohabljeni in boleče noge IZBOKLE KOSTI - ŠIROKA ALI PLOSKA STOPALA POSEBNI ČEVLJI ZA VAS FUMO - Ulica Giulia 24

V=I-G-O-R=E-L-L-I

Šivalni stroji, največje jamstvo, dovoljena vsakršna preizkušnja Šiva - veze - krpa Prodaja na obroke do 20 mesecev

Edini zastopnik: DELPONTE Trst, ul. N. Tlmus 12 - tel. 90270

Trgovina s čevlji TREVISANI ČEVLJI IN COPATE

ULICA VASARI ŠT. 10, TEL. 96661

tudi na obroke